Poznań, dnia 29 października 2025 r.

WK.4022.17.2025

Pan
Marek Albrecht
Wójt
Gminy Szczytniki

Wystąpienie pokontrolne

Działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7), informuję o wynikach kompleksowej kontroli gospodarki finansowej Gminy Szczytniki obejmującej rok budżetowy 2024, a w miarę potrzeb także inne lata.

Wyniki kontroli wykazały nieprawidłowości i uchybienia opisane w protokole kontroli, podpisanym w dniu 3 września 2025 r., spowodowane nieprzestrzeganiem obowiązujących przepisów prawa, a mianowicie:

I.

1. W zakresie prowadzonych ksiąg rachunkowych i ewidencji księgowej stwierdzono nieprawidłowości naruszające przepisy:
   - ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, od 16.10.2024 r. Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, ze zm.),
   - ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, ze zm.),
   - rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342),
   - zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy Szczytniki określonych w zarządzeniu nr 67/2011 Wójta Gminy Szczytniki z dnia 30 grudnia 2011 roku w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości

   a mianowicie:

   1) w obowiązującej w Urzędzie Gminy polityce rachunkowości nie zostały ustalone zasady przyjmowania wpłat bezgotówkowych przez terminal oraz sposób ich ewidencjonowania w księgach rachunkowych. mimo że w Urzędzie Gminy Szczytniki funkcjonował terminal płatniczy.
      Stanowiło to naruszenie:
      a) art. 10 ust. 1 pkt 3 lit a ustawy o rachunkowości w związku z § 20 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia, z których wynika obowiązek posiadania dokumentacji opisującej zasady (politykę) rachunkowości, a w tym zakładowy plan kont zawierający konta służące do księgowania operacji gospodarczych występujących w jednostce,
      b) art. 10 ust. 2 w związku z ust. 1 ustawy o rachunkowości zobowiązującego kierownika jednostki do aktualizacji dokumentacji opisującej zasady (politykę) rachunkowości,

2) fakturę korygującą za grudzień 2024 r. za odbiór odpadów z terenu gminy Szczytniki na kwotę 2.685,59 zł wraz z podatkiem od towarów i usług ujęto jako koszt 2025 r. zamiast jako koszt 2024 r.
   Stanowiło to naruszenie art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości w związku z § 26 ust. 1 rozporządzenia, nakazującego ujęcie w księgach rachunkowych jednostki wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku budżetowego, niezależnie od terminu ich zapłaty,

3) ksiąg rachunkowych nie zamykano za kolejne okresy sprawozdawcze (miesiące) roku 2024.
   Potwierdziła to w wyjaśnieniu Główna Księgowa Urzędu Gminy:
   *„W trakcie 2024 r. księgi rachunkowe budżetu i jednostki Gminy Szczytniki nie były zamykane co miesiąc, jednak po zakończeniu miesiąca wszystkie znalezione błędy były ujmowane na bieżąco, czyli w momencie (miesiącu) ich stwierdzenia. Poszczególne miesiące zostały zamknięte 15.07.2025 r., ponieważ zamknięcie ksiąg rachunkowych roku 2024, które miało miejsce 12.06.2025 r. wydawało się tożsame z zamknięciem poszczególnych miesięcy wspomnianego roku. Program, jak się okazało, traktuje te dwie czynności jako niezależne i odrębne działania, czego nie byłam świadoma, gdyż po zamknięciu ksiąg wszystkie dokumenty księgowe otrzymały status „zatwierdzone”.*
   Przepisy ustawy o rachunkowości nie zawierają definicji „zamknięcia miesiąca”, do której odnoszą się pośrednio art. 25 ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości - wykluczający możliwość dokonywania poprawek w księgach rachunkowych po zamknięciu miesiąca oraz art. 25 ust. 2 ustawy o rachunkowości – nakazujący dokonanie korekty, w razie ujawnienia błędów po zamknięciu miesiąca lub w przypadku prowadzenia ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera, poprzez wprowadzenie do ksiąg rachunkowych dowodu zawierającego korektę błędnych zapisów.
   Stosownie do uchwały nr 5/10 Komitetu Standardów Rachunkowości z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie przyjęcia stanowiska Komitetu w sprawie niektórych zasad prowadzenia ksiąg rachunkowych będącej załącznikiem do Komunikatu nr 10 Ministra Finansów z dnia 18 maja 2010 r. w sprawie ogłoszenia uchwały Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie przyjęcia stanowiska Komitetu w sprawie niektórych zasad prowadzenia ksiąg rachunkowych (Dz. Urz. MF z 2010 r. Nr 6, poz. 26): *„34. Od zamknięcia ksiąg rachunkowych, które ma charakter nieodwracalny, odróżnia się tzw. "zamkniecie miesiąca" polegającego na wyłączeniu możliwości dokonywania zapisów lub korekty zapisów w danym miesiącu.”,*

4) w ewidencji księgowej nie ujęto faktur wystawionych przez spółkę Fiserv Polska S.A. za dzierżawę terminala płatniczego w ramach programu Polska Bezgotówkowa.
   Stanowiło to naruszenie:
   a) art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości, stanowiącego, że: *„Zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną.”*,
   b) art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości w związku z § 26 ust. 2 rozporządzenia, z których wynika, że do ksiąg rachunkowych danego miesiąca należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym miesiącu,

5) naruszono zasady funkcjonowania kont określone:
   - w rozporządzeniu Ministra Finansów i Rozwoju w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych

funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej

- w Wykazie kont księgi głównej (ewidencji syntetycznej) dla Budżetu Gminy Szczytniki. Zasady klasyfikacji zdarzeń, a także zasady prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej będącym załącznikiem nr 4 do zarządzenia nr 67/2011 Wójta Gminy Szczytniki z dnia 30 grudnia 2011 roku w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości,
- w Wykazie kont księgi głównej (ewidencji syntetycznej) dla jednostki - Urząd Gminy Szczytniki. Zasady klasyfikacji zdarzeń, a także zasady prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej będącym załącznikiem nr 5 do zarządzenia nr 67/2011 Wójta Gminy Szczytniki z dnia 30 grudnia 2011 roku w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości

a mianowicie:

a) w księgach budżetu Gminy - Organu:
   - dochody o wartości 11.543,70 zł z tytułu udziałów Gminy Szczytniki w opłacie dodatkowej za zezwolenie na sprzedaż hurtową napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml ujęto w księgach Organu z pominięciem konta 224-6-10, ujęto je bezpośrednio w ewidencji dochodów: na stronie Wn konta 133 „Rachunek budżet" oraz na stronie Ma konta 901 „Dochody budżetu".
     Stanowiło to naruszenie zasad funkcjonowania konta 224 opisanych w Planie kont dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego będącym załącznikiem nr 2 do rozporządzenia: *„Konto 224 służy do ewidencji rozrachunków z innymi budżetami, a w szczególności:*
     *1) rozliczeń dochodów budżetowych realizowanych przez organy podatkowe na rzecz budżetu jednostki samorządu terytorialnego;*
     *2) rozrachunków z tytułu udziałów w dochodach innych budżetów;*
     *[...] Ewidencja szczegółowa do konta 224 powinna umożliwić ustalenie stanu należności i zobowiązań według poszczególnych tytułów oraz według poszczególnych budżetów. [...]"*,
   - konto 909 „Rozliczenia międzyokresowe" wykazywało na dnia 31 grudnia 2024 r. per saldo Ma 2.721.201,83 zł, zamiast:
     - salda Wn 8.849,62 zł z tytułu odsetek od zaciągniętych pożyczek (naliczonych za 2024 r., a płatnych w 2025 r.) i
     - salda Ma 2.730.051,45 zł dotyczącego subwencji ogólnej i środków z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych (otrzymanych w grudniu 2024 r. na poczet dochodów 2025 r.) oraz należności z tytułu rozliczeń podatku od towarów i usług,

     Stanowiło to naruszenie zasad funkcjonowania konta 909 opisanych w Planie kont dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego będącym załącznikiem nr 2 do rozporządzenia*: „[...] Konto 909 może wykazywać saldo Wn i Ma. [...]"*. Nieprawidłowość, polegająca na tym, że: *„konto 909 „Rozliczenia międzyokresowe" wykazywało na dzień 31 grudnia 2020 r. saldo Ma w kwocie 644.896,30 zł zamiast jak wynikało z ustaleń kontroli saldo Wn w kwocie 2.486,70 zł dotyczące odsetek od zaciągniętej pożyczki dotyczących roku 2020, a płatnych w roku 2021 i saldo Ma w kwocie 647.383,00 zł dotyczące otrzymanej w grudniu roku 2020 subwencji oświatowej, przeznaczonej na miesiąc styczeń 2021 roku"*, została stwierdzona także w wyniku poprzedniej kompleksowej kontroli gospodarki finansowej przeprowadzonej za rok 2020 (wniosek

pokontrolny nr 1.3). W informacji o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych (pismo o sygn.. RF.320/69/2021 z dnia 16 grudnia 2021 r.) Wójt Gminy Szczytniki w odniesieniu do wniosku nr 1.3 podał, że: *„Ewidencja księgowa konta 909 „Rozliczenia międzyokresowe" będzie prowadzona zgodnie ze stanem faktycznym w celu ustalenia salda Wn i Ma w przypadku gdy takie będzie",*

- wystąpiły różnice pomiędzy ewidencją konta 902 „Wydatki budżetu" a danymi wykazanymi w zbiorczym sprawozdaniu Rb-28S z wykonania wydatków budżetowych w 26 podziałkach klasyfikacji budżetowej na łączną kwotę 487.667,97 zł.

  Różnice powstały w wyniku przeksięgowań pomiędzy rozdziałami i paragrafami w księgach jednostki – Urząd Gminy oraz korekt sprawozdań Rb-28S złożonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczytnikach. Przeksięgowania nie zostały zaewidencjonowane w księgach budżetu, natomiast w sprawozdaniu zbiorczym Rb-28S zostały ujęte w prawidłowych klasyfikacjach.

  Stanowiło to naruszenie:

  - art. 24 ust. 1 w związku z ust. 2, ust. 3, ust. 4 pkt 2 ustawy o rachunkowości
  - zasad funkcjonowania konta 902 określonych w Planie kont dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącym załącznik nr 2 do rozporządzenia,
  - § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 144, ze zm., od 24.03.2024 r. Dz. U. z 2024 r. poz. 454, ze zm.), obligującego do wykazania w sprawozdaniach kwot zgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej,
- wystąpiły różnice między ewidencją analityczną konta 901 „Dochody budżetu" w księgach Organu a danymi wykazanymi w zbiorczym sprawozdaniu Rb-27S (w zakresie dochodów wykazanych w rocznym sprawozdaniu jednostkowym Urzędu Gminy Szczytniki Rb-27S), w niżej wymienionych podziałkach klasyfikacji budżetowej:

| Klasyfikacja | Kwota w sprawozdaniu | Ma 901-2 | Różnica |
|---|---|---|---|
| 60004-2950 | 31.131,44 | 0,00 | -31.131,44 |
| 60004-0940 | 0 | 31.131,44 | -31.131,44 |
| | | | |
| 80113-2950 | 7.311,00 | 0,00 | -7.311,00 |
| 80113-0940 | 0 | 7.311,00 | -7.311,00 |
| | | | |
| 85195-2950 | 2.140,37 | 0,00 | -2.140,37 |
| 85195-0940 | 0 | 2.140,37 | -2.140,37 |
| | | | |
| 90095-2950 | 441,97 | 0,00 | -441,97 |
| 90095-0940 | 0 | 441,97 | -441,97 |
| **Razem** | **41.024,78** | **41.024,78** | |

Różnice powstały w wyniku przeksięgowania (naprawy księgowań) na właściwy paragraf w księgach Urzędu dochodów z tytułu zwrotów niewykorzystanych dotacji z lat ubiegłych. Przeksięgowanie to nie zostało zaewidencjonowane w księgach organu na koncie 901. W związku z czym dochody te zostały w księgach organu na pierwotnie zaksięgowanych paragrafach czyli 0940. Natomiast w sprawozdaniu zbiorczym Rb-27S zostały ujęte w prawidłowej klasyfikacji.
Stanowiło to naruszenie:

- art. 24 ust. 1 w związku z ust. 2, ust. 3, ust. 4 pkt 2 ustawy o rachunkowości
- zasad funkcjonowania konta 901 określonych w Planie kont dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącym załącznik nr 2 do rozporządzenia,
- § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 144, ze zm., od 24.03.2024 r. Dz. U. z 2024 r. poz. 454, ze zm.), obligującego do wykazania w sprawozdaniach kwot zgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej,

b) w księgach jednostki - Urzędu:

– wystąpiły różnice między ewidencją analityczną dochodów według konta 130 „Rachunek bieżący jednostki" według klasyfikacji budżetowej a danymi wykazanymi w rocznym sprawozdaniu jednostkowym Urzędu Gminy Szczytniki Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za 2024 r., w niżej wymienionych podziałkach klasyfikacji budżetowej

| Klasyfikacja budżetowa | Kwota w sprawozdaniu Rb-27S | Kwota na koncie 130-9 | Różnica |
|---|---|---|---|
| 90001-0830 | 291.122,89 zł | 290.859,06 zł | -263,83 zł |
| 90002-0830 | 0,00 zł | 263,83 zł | +263,83 zł |

Kwota 263,83 zł dotyczyła dochodów z tytułu opłaty za odprowadzenie ścieków. Kwota ta została prawidłowo ujęta w sprawozdaniu Rb-27S w dziale 900 „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska", rozdział 90001 „Gospodarka ściekowa i ochrona wód", § 0830 „Wpływy z usług". Natomiast została ujęta z niewłaściwą klasyfikacją na koncie 130-9 w rozdziale 90002 „Gospodarka odpadami komunalnymi".
Stanowiło to naruszenie:

- art. 39 ust. 1 pkt 1 w związku z ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm., od 16.10.2024 r. Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, ze zm.) nakazujących dochody klasyfikować według rozdziałów zgodnie z Klasyfikacją rozdziałów będącą załącznikiem nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 513, ze zm.),
- zasad funkcjonowania konta 130 opisanych w Planie kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych będącym

załącznikiem nr 3 do rozporządzenia w związku z § 3 ust. 1 pkt 4 i ust. 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego będącej załącznikiem nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 144, ze zm., od 24.03.2024 r. Dz. U. z 2024 r. poz. 454, ze zm.),

- § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 144, ze zm., od 24.03.2024 r. Dz. U. z 2024 r. poz. 454, ze zm.), obligującego do wykazania w sprawozdaniach kwot zgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej,

– stany należności (zaległości netto) według Informacji Ministerstwa Finansów o dochodach pobieranych przez urzędy skarbowe na rzecz Gminy Szczytniki ujmowano w ewidencji konta analitycznego 221-4 bez klasyfikacji budżetowej, obok ujmowanych według klasyfikacji budżetowej należności z tytułu podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego od osób prawych i osób fizycznych oraz odsetek od zaległości z tych tytułów.
Wskutek tego konto 221-4 wykazywało na dzień 31 grudnia 2024 r. saldo Wn – należności 84.933,04 zł, w tym bez klasyfikacji 2.387,72 zł.
Kwota należności (zaległości netto) w wysokości 2.387,72 zł została sklasyfikowana według Informacji Ministerstwa Finansów o dochodach pobieranych przez urzędy skarbowe na rzecz Gminy Szczytniki dotyczącej zaległości na dzień 31 grudnia 2024 r. z podatków, w następujący sposób:
  - w rozdziale 75601 „Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych”, § 0350 „Wpływy z podatku od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej”,
  - w rozdziale 75616 „Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od spadków i darowizn, podatku od czynności cywilnoprawnych oraz podatków i opłat lokalnych od osób fizycznych”, § 0360 „Wpływy z podatku od spadków i darowizn”,
  - w rozdziale 75616, § 0500 „Wpływy z podatku od czynności cywilnoprawnych”.

  Stanowiło to naruszenie:
  - art. 39 ust. 1 pkt 1 w związku z ust. 4 pkt 1 ustawy o finansach publicznych nakazujących dochody klasyfikować według rozdziałów zgodnie z Klasyfikacją rozdziałów będącą załącznikiem nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych,
  - zasad funkcjonowania konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” opisanych w Planie kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych będącym załącznikiem nr 3 do rozporządzenia, zgodnie z którymi: *„Ewidencja szczegółowa do konta 221 powinna być prowadzona według dłużników i podziałek klasyfikacji budżetowej oraz budżetów, których należności dotyczą.”,*

– wynagrodzenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych księgowano na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki” zamiast na koncie 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”.
Powyższe było niezgodne z opisem do konta 240 - „Pozostałe rozrachunki” zawartym w Planie kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów

budżetowych będącym załącznikiem nr 3 do rozporządzenia, w którym określono, że*: „konto 240 służy do ewidencji krajowych i zagranicznych należności i roszczeń oraz zobowiązań nieobjętych ewidencją na kontach 201-234. Konto 240 może być używane również do ewidencji pożyczek i różnego rodzaju rozliczeń, a także krótko- i długoterminowych należności funduszy celowych*.",

- na koncie 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego„ dokonywano zapisów związanych z zaangażowaniem wydatków roku bieżącego w momencie wpływu do Urzędu Gminy Szczytniki faktur potwierdzających operację zamiast na podstawie zawartych umów, decyzji i innych postanowień.
  Stanowiło to naruszenie zasad funkcjonowania konta 998 opisane w Planie kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych będącym załącznikiem nr 3 do rozporządzenia oraz w załączniku nr 5 do zarządzenia nr 6/2011 Wójta Gminy Szczytniki z dnia 30 grudnia 2011 roku w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości,

6) w wyniku kontroli danych w bilansie z wykonania budżetu Gminy Szczytniki sporządzonym na dzień 31 grudnia 2024 r. stwierdzono, że po stronie pasywów:
   a) w pozycji I.1.1. Krótkoterminowe (do 12 miesięcy) wykazano kwotę 3.793.907,79 zł zamiast 3.802.757,41 zł.
      Według ustaleń kontroli faktyczna kwota krótkoterminowych zobowiązań finansowych na dzień 31 grudnia 2024 r., winna obejmować odsetki od zaciągniętych pożyczek naliczone za 2024 r. (płatne w 2025 r.) na kwotę 8.849,62 zł.
      Te odsetki wykazano w pozycji I.2. Zobowiązania wobec budżetów. W związku z czym dane w pozycji I.2. Zobowiązania wobec budżetów także były wykazane nieprawidłowo. Wykazano kwotę 9.292,72 zł zamiast wykazać prawidłową kwotę 443,10 zł.
      Powyższe naruszyło przepisy art. 4 ust. 1 i 2 w związku z art. 3 ust. 1 pkt 22 ustawy o rachunkowości,
   b) w pozycji II.1. Wynik wykonania budżetu wykazano deficyt budżetu w kwocie minus 747.997,79 zł.
      Była to kwota zgodna z saldem Wn konta 961 „Wynik wykonania budżetu".
      Natomiast w sprawozdaniu NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za 2024 r. (po korekcie nr 2 sporządzonej 19 maja 2025 r.), w wierszu C Wynik budżetu wykazano deficyt w kwocie 727.528,85zł.
      Różnica wyniosła 20.468,94 zł.
      Różnica była skutkiem tego, że w ewidencji kont 903 „Niewykonane wydatki" i 904 „Niewygasające wydatki" zaksięgowano zmniejszenie wydatków niewygasających w kwocie 357,97 zł zamiast w kwocie 20.826,91 zł. Nie wyksięgowano bowiem części wydatków niewygasających na kwotę 20.468,94 zł wobec których Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu uchwałą nr 2/123/2025 z dnia 29 stycznia 2025 r. orzekło nieważność.
      Skarbnik Gminy poinformowała w wyjaśnieniu, że: *Urząd Gminy nie zrealizował w 2025 r. wydatków niewygasających dla zadania inwestycyjnego „Budowa boiska piłkarskiego wraz z infrastrukturą towarzyszącą w Marchwaczu, ustalonych na kwotę 20.826,91 zł uchwałą nr XIV/52/2024 Rady Gminy Szczytniki z dnia 30 grudnia 2024 r. w sprawie ustalenia wykazu wydatków budżetowych, które nie wygasają z upływem 2024 roku, dla których następnie Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu orzekło nieważność uchwałą nr 2/123/2025 z dnia 29 stycznia 2025 r.*

*Z ewidencji kont 903 i 904 wyksięgowano część niewygasających wydatków 357,97 zł zamiast kwoty 20.826,91 zł wynikającej z Uchwały Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu nr 2/123/2025 z dnia 29 stycznia 2025 r. ze względu na błędne zrozumienie zapisów wynikających z Uchwały. Uwzględniono tylko kwotę 357,97 zł, tj. przekroczenie planu wydatków dla powyższego zadania".*

Ewidencja kont: 903 i 904 wykazywała niewykonane wydatki za 2024 r. zawyżone o kwotę 20.468,94 zł. W efekcie w ewidencji konta 961 ujęto niewykonane wydatki za 2024 r. na kwotę 380.143,08 zł zamiast na kwotę 359.677,14 zł.

Powyższe naruszyło:

- art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości,
- art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości,
- zasady funkcjonowania kont 903 i 904 określone w Planie kont dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego będącym załącznikiem nr 2 do rozporządzenia i w zakładowym planie kont,
- § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, obligującego do wykazania w sprawozdaniach kwot zgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej,

7) kontrola inwentaryzacji przeprowadzonej według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. na podstawie zarządzenia nr 56/2024 Wójta Gminy Szczytniki z dnia 3 października 2024 roku w sprawie powołania komisji inwentaryzacyjnej do przeprowadzenia inwentaryzacji w 2024 roku, wykazała, że nie wystąpiono o potwierdzenie stanu:
   a) należności od kontrahentów,
   b) udziałów objętych w spółce Oświetlenie Uliczne i Drogowe sp. z o.o. z siedziba w Kaliszu

   - według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r.

   Inwentaryzację należności na dzień 31 grudnia 2024 r. przeprowadzono drogą weryfikacji sald.

   Inwentaryzację stanu udziałów objętych w spółce Oświetlenie Uliczne i Drogowe sp. z o.o. przeprowadzono drogą weryfikacji salda konta 030 „Długoterminowe aktywa finansowe" na dzień 31 grudnia 2024 r. z aktami notarialnymi dotyczącymi objęcia udziałów w kapitale zakładowym tej spółki.

   Na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 24 w związku z pkt 26 ustawy o rachunkowości udziały w kapitale zakładowym spółki prawa handlowego stanowią instrument kapitałowy będący aktywem finansowym.

   Stanowiło to naruszenie art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy, stanowiącego, że: *„Jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację aktywów finansowych zgromadzonych na rachunkach bankowych lub przechowywanych przez inne jednostki, w tym papierów wartościowych w formie zdematerializowanej, należności, w tym udzielonych pożyczek, z zastrzeżeniem pkt 3, oraz powierzonych kontrahentom własnych składników aktywów - drogą otrzymania od banków i uzyskania od kontrahentów potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic".*

2. W zakresie sporządzania sprawozdań budżetowych stwierdzono naruszenie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 144 ze zm., od dnia 27.03.2024 r. Dz. U. z 2024 r. poz. 454, ze zm.) polegające na wykazaniu w sprawozdaniu Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego zawyżonego stanu środków niewykorzystanych dotacji w roku budżetowym na rachunku budżetu Gminy Szczytniki.

W sprawozdaniu Rb-ST wykazano stan tych środków w kwocie 319,13 zł. Kwota ta była wyższa o 24,50 zł od salda Ma konta analitycznego 224-15, ponieważ na dzień 31 grudnia 2024 r. na rachunku Gminy Szczytniki nie było takiej kwoty.
Stanowiło to naruszenie:

1) § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej nakładającego na kierownika jednostki obowiązek sporządzania sprawozdań rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym,
2) § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej nakazującego wykazanie w sprawozdaniach kwot zgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej,
3) § 20 ust. 1 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego będącej załącznikiem nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, stanowiącego, że: *„ W sprawozdaniach rocznych wykazuje się stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego na podstawie dowodów bankowych”.*

Skarbnik wyjaśniła, że: „*Niewykorzystana dotacja w kwocie 24,50 zł w dz. 751 rozdz. 75101 § 2010 została zwrócona w dniu 31.12.2024 r. do WUW (winna być przekazana do KBW), następnie została zwrócona z WUW do tut. Urzędu w dniu 08.01.2025 r. i przekazana do KBW w dniu 09.01.2025 r. Niewykorzystane dotacje zostały zaksięgowane na koncie 901 – 1 / 224 – 15, natomiast przekazana dotacja do niewłaściwego dysponenta 901-1 / 133-1*”.

3. Rada Gminy Szczytniki nie podjęła uchwały w sprawie określenia trybu i szczegółowych warunków zwolnienia od podatku rolnego gruntów gospodarstw rolnych, na których zaprzestano produkcji rolnej.
   Stanowiło to naruszenie art. 12 ust. 9 w związku z ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333, ze zm., od 5.08.2024 r. Dz. U. z 2024 r. poz. 1176, ze zm.) obligującego organ stanowiący gminy do określenia, w drodze uchwały, trybu i szczegółowych warunków zwolnienia od podatku rolnego gruntów gospodarstw rolnych, na których zaprzestano produkcji rolnej, *„[…] z tym, że zwolnienie może dotyczyć nie więcej niż 20% powierzchni użytków rolnych gospodarstwa rolnego, lecz nie więcej niż 10 ha – na okres nie dłuższy niż 3 lata w stosunku do tych samych gruntów”*.

4. W wyniku kontroli wykonywania obowiązków organu podatkowego w zakresie prawidłowości wymiaru, poboru oraz poprawności ewidencji podatków, w badanej w trakcie kontroli próbie stwierdzono nieprawidłowości naruszające przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2023 r. poz. 2383 ze zm.), a mianowicie:

   1) organ podatkowy w latach 2021-2024 nie przeprowadzał kontroli podatkowych na podstawie art. 281 ustawy Ordynacja podatkowa, zgodnie z którym organy podatkowe pierwszej instancji przeprowadzają kontrolę podatkową u podatników, płatników, inkasentów oraz następców prawnych. Kontrola ma na celu sprawdzenie, czy kontrolowani wywiązują się z obowiązków wynikających z przepisów prawa podatkowego,

   2) podatnikom, od których podatki pobierano w formie łącznego zobowiązania pieniężnego (dla których prowadzono konta wymiarowe o numerach: 230102 i 120191), dokonano przypisu podatku pod datą pobrania danych z systemu wymiarowego do systemu księgowości podatkowej zamiast pod datą doręczenia decyzji.
      Powyższe naruszało:

a) art. 21 §1 pkt 2 w związku z art. 5 ustawy Ordynacja podatkowa, z których wynika, że zobowiązanie podatnika do zapłacenia na rzecz gminy podatku w wysokości, w terminie oraz w miejscu określonych w ustawach podatkowych, powstaje z dniem doręczenia decyzji organu podatkowego, ustalającej wysokość tego zobowiązania,
b) art. 212 ustawy Ordynacja podatkowa, z którego wynika, że organ podatkowy, który wydał decyzję, jest nią związany od chwili jej doręczenia,
c) § 3 pkt 1 w związku z § 4 ust. 1 pkt 2 oraz § 2 ust. 1 pkt 3, 10, 12 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375), z których wynika obowiązek komórki organizacyjnej w urzędzie jednostki samorządu terytorialnego zajmującej się rachunkowością podatków prowadzenia w księgach rachunkowych urzędu prawidłowej ewidencji zobowiązań podatkowych stanowiących obciążenie konta podatnika (przypisów), udokumentowanych decyzjami,

3) organ podatkowy nie wezwał podatnika (dla którego prowadzono konto wymiarowe nr 120191) do złożenia informacji podatkowych, ponieważ ustalono, że podatnik nie mieszkał na terytorium Polski oraz nie wszczęto postępowania podatkowego w celu wydania decyzji zwiększającej wysokość zobowiązania podatkowego pomimo, że podatnik nie złożył w terminie korekty informacji podatkowych IR-1 i IN-1 za okres od kwietnia 2024 r. w związku ze zmianą przeznaczenia części gruntów rolnych kl. VI i VIz na grunty pod drogi oznaczone dr o pow. 3.302 $m^2$.
Organ podatkowy otrzymał zawiadomienie o zmianach danych w ewidencji geodezyjnej gruntów w dniu 22 kwietnia 2024 r.
Decyzję zmieniającą wymiar podatku na rok 2024 (domiar 991 zł) wystawiono w dniu 13 grudnia 2024 r. na podstawie informacji IR-1 oraz IN-1 za okres od kwietnia 2024 r. złożonych przez podatnika 13 grudnia 2024 r. (podatnik wpłacił podatek w tym samym dniu).
Powyższe naruszyło art. 42 ust. 5 w związku z art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm., od 16.10.2024 r. Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, ze zm.), zgodnie z którym jednostki samorządu terytorialnego są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania,

4) organ podatkowy nie dokonał rzetelnych czynności sprawdzających stosownie do art. 272 pkt 2 i 3 ustawy Ordynacja podatkowa.
Bez uwag przyjęto deklaracje wraz z załącznikami DT-1/A na podatek od środków transportowych na rok 2024, złożone przez podatników, dla których prowadzono konta szczegółowe o nr 100076, 100087, 500005, które dla części pojazdów nie zawierały wymaganych danych, w tym: brak dopuszczalnej masy całkowitej zespołu pojazdów lub w pozycji dopuszczalna masa całkowita zespołu pojazdów podatnicy podawali dopuszczalną masę całkowitą pojazdu. Oznacza to brak danych niezbędnych do zweryfikowania prawidłowości stawek podatkowych zastosowanych w deklaracjach do naliczenia podatku.

5. Kontrola podejmowanych przez organ podatkowy działań zmierzających do wyegzekwowania od dłużników zaległości z tytułu podatków i opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wykazała, że:
1) do części dłużników - osób fizycznych objętych próbą kontrolną upomnienia:

a) o zaległości podatkowej od osób fizycznych (przekraczające dziesięciokrotność kosztów upomnienia), przy braku działań informacyjnych, wysyłano po 3-8 tygodniach od upływu terminu płatności,
b) o zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wysyłano po około 1-9 miesięcy od upływu terminu płatności,

2) w upomnieniach powtarzano te same zaległości – wskazywano całość zaległości jaka występowała w ewidencji kont dłużników,
3) tytuły wykonawcze dotyczące zaległości podatkowych i z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przekazywano do urzędu skarbowego po upływie 8-11 tygodni od daty odbioru upomnienia przez dłużnika lub daty zwrotu upomnienia do nadawcy,
4) do dnia kontroli nie wystawiono tytułów wykonawczych na zaległości z łącznego zobowiązania pieniężnego za 2013 i 2014r. na kwotę 28,00 zł (konto nr 240072), z tego powodu zaległości uległy przedawnieniu,
5) jeden z podatników - osoba prawna na dzień 31 grudnia 2024 r. miał zaległość:
a) z tytułu podatku od nieruchomości w kwocie 14.605,00 zł (konto nr 410066), w tym zaległość w podatku od nieruchomości za 2024 r. w kwocie 575,00 zł, co do której nie wystawiono tytułu wykonawczego,
b) z tytułu podatku rolnego na kwotę 172,00 zł (konto nr 420013).

Wobec tego, że nieruchomość podatnika została sprzedana w wyniku licytacji komorniczej oraz że organ podatkowy nie posiada informacji o realizacji tytułów wykonawczych przez urząd skarbowy zaległości za lata 2016 – 2019 na łączną kwotę 6.513,00 zł, w tym:
- z tytułu podatku rolnego w wysokości 80,00 zł,
- z tytułu podatku od nieruchomości w wysokości 6.433,00 zł

uległy przedawnieniu,

6) do dnia kontroli żadna z zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie została zabezpieczona wpisem hipoteki, w tym u dłużnika (konto nr 401091), u którego wystąpiły zaległości za lata 2013-2023 na łączną kwotę 6.362,50 zł, a który sprzedał nieruchomość w dniu 21 kwietnia 2023 r.

Podejmowanie działań z opóźnieniem oraz zaniechanie działań mających na celu egzekucję zaległości stanowiło naruszenie:
- art. 42 ust. 5 w związku z art. 9 pkt 2 ustawy o finansach publicznych,
- art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2023 r. poz. 2505, ze zm.) w związku z § 3 pkt 1 lit. a oraz § 5 pkt 1 lit. a rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 18 listopada 2020 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz. U. poz. 2083), a od 25 marca 2024 r. rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 23 lutego 2024 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz.U. z 2024 r. poz. 316).

6. W wyniku kontroli realizacji dochodów z tytułu opłaty za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych stwierdzono, że zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży wydano na okres 2 lat zamiast na czas nie krótszy niż 4 lata, stosownie do art. 18 ust. 9 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 r. poz. 2151).

7. Wystąpiły przypadki nierejestrowania następujących przesyłek wpływających do Urzędu Gminy Szczytniki:

1) informacji podatkowych IN-1, IR-1, IL-1 od osób fizycznych oraz deklaracji podatkowych od osób fizycznych i prawnych na podatek od środków transportowych, składanych przez podatników w 2024 r. w Urzędzie Gminy Szczytniki,
2) rozliczenia wykorzystania dotacji celowej sporządzonego z datą 27 grudnia 2024 r. przez Parafię Rzymsko-Katolicką w Iwanowicach,
3) rozliczeń wykorzystania dotacji sporządzonych z datą 10 lipca 2024 r. i 15 stycznia 2025 r. przez Klub Sportowy Szczyt Szczytniki,
4) rozliczenia wykorzystania dotacji celowej sporządzonego z datą 30 stycznia 2025 r. przez Gminę Opatówek.

Stanowiło to naruszenie art. 6 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2020 r. poz. 164, ze zm.), zobowiązującego jednostki samorządu terytorialnego do odpowiedniej ewidencji składanej do nich dokumentacji, w związku z poniższymi przepisami Instrukcji kancelaryjnej stanowiącej załącznik nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. z 2011 r. Nr 14 poz. 67, ze zm.):

- § 40 ust. 1 w związku z ust. 3 (regulujących obowiązek oraz sposób umieszczenia przesyłek w rejestrze),
- § 42 ust. 2 w związku z § 7 pkt 6 (regulujących obowiązek umieszczenia na nośniku papierowym przesyłki pieczęci wpływu i informacje w niej zawarte).

Nieprawidłowość polegającą na braku rejestrowania przesyłek stwierdzono także w wyniku poprzedniej kompleksowej kontroli gospodarki finansowej przeprowadzonej za 2020 rok. W wystąpieniu pokontrolnym WK-0911/16/2021 z dnia 10 listopada 2021 r. sformułowano wniosek pokontrolny nr 7. W informacji o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych z dnia 16 grudnia 2021 r. Wójt Gminy w odniesieniu do wniosku nr 7 podał, że: „*Zobowiązano pracowników na merytorycznych stanowiskach do sprawdzania czy wszystkie dokumenty wpływające na stanowiska pracy są rejestrowane w sekretariacie Urzędu a w przypadku braku daty wpływu uzupełnić poprzez niezwłoczne przekazanie do rejestru na nośniku papierowym”.*

8. Naliczenie i wypłatę wynagrodzeń prowizyjnych za inkaso I raty podatków w 2024 roku zaniżono łącznie o kwotę 540,00 zł brutto.

   Stanowiło to naruszenie § 3 i 4 uchwały nr XXXIX/204/2021 Rady Gminy Szczytniki z dnia 14 października 2021 r. w sprawie ustalenia poboru podatków w drodze inkasa, określenia inkasentów oraz ustalenia wynagrodzenia za inkaso podatków na terenie Gminy Szczytniki.

   W trakcie czynności kontrolnych naliczono i wypłacono inkasentom wyrównanie wynagrodzenia za inkaso I raty podatków w 2024 roku.

   W 2024 r. wynagrodzenie za inkaso podatków na terenie Gminy Szczytniki wypłacano inkasentom pełniącym aktualnie funkcję sołtysa.

   Według § 2 uchwały*: „Inkaso podatków, o których mowa w § 1 powierza się sołtysom poszczególnych wsi z terenu Gminy Szczytniki, wymienionych w załączniku do niniejszej uchwały.”* W załączniku do uchwały sołtysów wymieniono z imienia i nazwiska, z ustaleniem procentowego wynagrodzenia prowizyjnego za pobrane podatki w poszczególnych sołectwach.

   Do dnia kontroli Rada Gminy Szczytniki nie zaktualizowała listy sołtysów poszczególnych wsi, którym powierzono pobór podatków od nieruchomości, rolnego i leśnego od osób fizycznych w drodze inkasa, mimo, że:

   1) w I półroczu 2024 r. zmienił się sołtys wsi Gorzuchy,

2) od dnia 1 lipca 2024 r. zmieniło się 17 sołtysów na 31 inkasentów Gminy Szczytniki wymienionych w załączniku do ww. uchwały.

Załącznik do uchwały stanowiący listę inkasentów wymaga aktualizacji na podstawie:

- art. 28 ust. 4 w związku z art. 9 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2023 r. poz. 2383, ze zm.),
- art. 6 ust. 12 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2023 r. poz. 70, ze zm.),
- art. 6b ustawy z 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333, ze zm., od 09.11.2024 r. Dz.U. z 2024 r. poz. 1176, ze zm.),
- art. 6 ust. 8 ustawy z 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 888, ze zm.).

Zwrócić należy uwagę na treść wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 12 marca 2020 r., VIII SA/Wa 771/19, w którym powołując się na utrwalone orzecznictwo sądów administracyjnych sąd uznał, że: *„wskazanie (określenie) inkasentów powinno mieć postać konkretnego określenia, odnoszącego się do zindywidualizowanego podmiotu (przez podanie imienia i nazwiska w przypadku osoby fizycznej oraz przez podanie nazwy w przypadku osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej). (...) oznacza to, że określenie czy też wyznaczenie inkasenta może dotyczyć jedynie osoby wskazanej w sposób konkretny”*.

9. Nie przestrzegano zasad dokonywania wydatków określonych w przepisach ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm., od 16.10.2024 r. Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, ze zm.), a mianowicie:
   1) regulowano zobowiązania po terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań:
      a) nieterminowo przekazano kwotę dotacji celowej dla Gminy Opatówek na organizację publicznego transportu zbiorowego w gminnych przewozach pasażerskich na podstawie umowy o dotację z dnia 29 kwietnia 2024 r.
      W umowie Gmina Szczytniki, w przypadku stwierdzenia niedoszacowania dotacji celowej po rozliczeniu, zobowiązała się do uiszczenia brakującej kwoty dotacji na rachunek bankowy Gminy Opatówek w terminie do dnia 31 styczna 2025 r. Brakująca kwota dotacji w wysokości 18.431,94 zł została przekazana w dniu 25 lutego 2025 r.,
      b) rata pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w kwocie 13.386,71 zł przypadająca do spłaty do dnia 20 grudnia 2024 r. została uregulowana w dniu 30 grudnia 2024 r..
      W wyniku tego pożyczkodawca naliczył odsetki w kwocie 53,00 zł, które zapłacono w dniu 14 stycznia 2025 r. W tym samym dniu pracownik odpowiedzialny za opóźnienie zwrócił do budżetu zapłaconą kwotę odsetek,
      c) odsetki od pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej za II kwartał 2024 r. w kwocie 8.061,12 zł, płatne do dnia 22 lipca 2024 r., zostały zapłacone w dniu 25 lipca 2024 r.,
      d) odsetki od pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej za IV kwartał 2024 r. w kwocie 7.748,60 zł, płatne do dnia 20 stycznia 2025 r., zostały zapłacone w dniu 30 stycznia 2025 r.,
      e) wynagrodzenie opisane w fakturze nr 02/06/24 z dnia 30 czerwca 2024 r. (data wpływu do Urzędu Gminy Szczytniki: 8 lipca 2024 r.) wystawionej przez przedsiębiorcę – osobę fizyczną prowadzącego Przychodnię dla Zwierząt, w kwocie 460,00 zł wraz z podatkiem od towarów i usług i z terminem płatności do dnia 14 lipca 2024 r., zostało zapłacone w dniu 18 lipca 2024 r.

Stanowiło to naruszenie art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.
Nieprawidłowość polegającą na nieterminowym regulowaniu zobowiązań, stwierdzono także w wyniku poprzedniej kompleksowej kontroli gospodarki finansowej przeprowadzonej za 2020 rok. W wystąpieniu pokontrolnym WK-0911/16/2021 z dnia 10 listopada 2021 r. sformułowano wniosek pokontrolny nr 9. W informacji o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych z dnia 16 grudnia 2021 r. Wójt Gminy w odniesieniu do wniosku nr 9 podał, że *„W toku wykonywania budżetu przestrzega się przepisów ustawy o finansach publicznych. Przykłady opisane w wystąpieniu pokontrolnym […] wynikają z przeoczenia terminów na poszczególnych stanowiskach i są to przeważnie przypadki incydentalne. […] W każdym przypadku gdy wina leży po stronie pracownika i naliczone są odsetki lub kary jest on zobowiązany do zwrotu tych kosztów na rzecz Gminy.”*,

2) wystąpił przypadek dokonania wydatku ponad limit określony w budżecie na 2024 r.
W dziale 921, rozdziale 92120 § 6570 zaplanowano udzielenie dotacji w kwocie 310.785,00 zł, natomiast poniesione wydatki wynosiły 312.534,48 zł. Plan wydatków został przekroczony o 1.749,48 zł.
Stanowiło to naruszenie:
a) art. 44 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych,
b) art. 52 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych,
c) art. 254 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

10. Kontrola wydatków bieżących z tytułu wynagrodzeń wykazała, że Wójt Gminy Szczytniki przyznał dodatki specjalne z naruszeniem art. 36 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 530, ze zm., od 29.07.2024 r. Dz. U. z 2024 r. poz. 1135) oraz postanowień Regulaminu wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych w Urzędzie Gminy w Szczytnikach przyjętego zarządzeniem nr 19/2018 Wójta Gminy Szczytniki z dnia 15 czerwca 2018 r. w sprawie Regulaminu wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych w Urzędzie Gminy w Szczytnikach, a mianowicie:
1) konserwatorowi stacji uzdatniania wody przyznał dodatek specjalny:
a) pismem nr AO.2122.1.19.2021 z dnia 31 grudnia 2021 r. na czas określony od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r. w wysokości 10 % wynagrodzenia zasadniczego,
b) pismem nr AO.2122.1.10.2023 z dnia 2 stycznia 2023 r. na czas określony od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. w wysokości 10 % wynagrodzenia zasadniczego.
Jako uzasadnienie przyznania dodatku w obu pismach wskazano powierzenie do wykonania dodatkowych zadań o wysokim stopniu odpowiedzialności i złożoności na stanowisku pracy związanym z obsługą stacji uzdatniania wody w Radliczycach i w Stawie na terenie Gminy Szczytniki,
c) pismem nr AO.2122.1.27.2024 z dnia 5 stycznia 2024 r. ustalił pracownikowi wysokość wynagrodzenia zasadniczego obowiązującą od dnia 1 stycznia 2024 r. oraz przyznał dodatek specjalny w wysokości 15 % wynagrodzenia zasadniczego. Dodatek specjalny za okres od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia 31 grudnia 2024 r. nie został przyznany odrębnym pismem wraz uzasadnieniem przyznania dodatku, wypłacany był na podstawie pism ustalających wysokość wynagrodzenia.
Przyznanie dodatku specjalnego w latach 2022-2024 nie miało charakteru tymczasowego. Dodatek specjalny stał się stałym składnikiem wynagrodzenia, co było

niezgodne z art. 36 ust. 5 ustawy o pracownikach samorządowych. Z brzmienia przepisu wynika, że pracownikowi samorządowemu z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań może zostać przyznany dodatek specjalny. Jednakże okolicznością uzasadniającą przyznanie tego składnika wynagrodzenia jest zawsze cecha „okresowości" zwiększenia obowiązków lub powierzenia zadań, co powoduje, że ma on charakter świadczenia tymczasowego. Ponadto przyznanie dodatku specjalnego z tytułu okresowego powierzenia do wykonania dodatkowych zadań o wysokim stopniu odpowiedzialności i złożoności związanych z obsługą stacji uzdatniania wody w Radliczycach i w Stawie na terenie Gminy Szczytniki pokrywa się z zadaniami powierzonymi na stanowisku konserwatora na podstawie zakresu czynności obowiązującemu od dnia 1 lutego 2020 r.
W latach 2022-2024 wypłacono dodatek specjalny w kwocie 18.545,17 zł,

2) głównemu księgowemu przyznał dodatek specjalny:
   a) pismem nr AO.2122.1.52.2024 z dnia 23 kwietnia 2024 r. za kwiecień 2024 r. w kwocie 5.000,00 zł brutto,
   b) pismem nr AO.2122.1.56.2024 z dnia 31 maja 2024 r. za maj 2024 r. w kwocie 5.000,00 zł brutto,
   c) pismem nr AO.2122.1.57.2024 z dnia 24 czerwca 2024 r. za czerwiec 2024 r. w kwocie 5.000,00 zł brutto.

   Dodatek specjalny został przyznany z tytułu okresowego powierzenia do wykonania dodatkowych zadań o wysokim stopniu odpowiedzialności i złożoności na stanowisku pracy, polegających na prowadzeniu obsługi księgowej jednostki organizacyjnej gminy Szczytniki – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczytnikach w zakresie wydatków i dochodów budżetowych, w czasie usprawiedliwionej nieobecności w pracy pracownika pełniącego funkcję zastępcy głównego księgowego w obszarze – opieka społeczna.
   Wysokość przyznanych dodatków specjalnych przekraczała 40% wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego przysługującego pracownikowi w okresie od kwietnia do czerwca 2024 r. Maksymalna wysokość miesięcznego dodatku mogła wynieść 2.818,00 zł brutto.
   Powyższe działanie było niezgodne z § 12 Regulaminu wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych w Urzędzie Gminy w Szczytnikach.

Nieprawidłowości w zakresie przyznawania dodatków specjalnych stwierdzono także w wyniku poprzedniej kompleksowej kontroli gospodarki finansowej przeprowadzonej za 2020 rok. W wystąpieniu pokontrolnym WK-0911/16/2021 z dnia 10 listopada 2021 r. sformułowano wniosek pokontrolny nr 10. W informacji o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych z dnia 16 grudnia 2021 r. Wójt Gminy w odniesieniu do wniosku nr 10 podał, że: *„Dostosowano zapisy regulaminu wynagradzania pracowników do obowiązujących przepisów ustawy o pracownikach samorządowych. Wydano Zarządzenie Nr 51/2021 Wójta Gminy z dnia 2 listopada 2021 r. zmieniające Regulamin wynagradzania pracowników samorzadowych, w którym dokonano zapisu: Dodatek specjalny przyznaje się na czas określony nie krótszy niż jeden miesiąc i nie dłuższy niż okres 12 miesięcy. Przyznany niezgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych […] dodatek specjalny […] zostanie włączony do wynagrodzenia zasadniczego pracownika".*

11. Kontrola wydatków bieżących wykazała, że w wybranej do kontroli próbie poniesiono wydatki na podstawie umów zawartych przez Gminę Szczytniki bez kontrasygnaty Skarbnika Gminy lub osoby przez niego upoważnionej.

Powyższe dotyczyło:
1) umowy nr AO.2343.14.2015 z dnia 31 grudnia 2015 r.,
2) umowy nr AO.2343.18.2023 z dnia 31 marca 2023 r.,
3) umowy nr AO.2343.21.2023 z dnia 31 lipca 2023 r. o używanie samochodu osobowego niebędącego własnością pracodawcy do celów służbowych zawartych z pracownikami Urzędu Gminy Szczytniki,
4) umowy nr AO.2343.18.2024 z dnia 8 maja 2024 r.,
5) umowy nr 02/L/O/2024 zawartej w dniu 28 maja 2024 r. na zakup kolonii profilaktycznych, której wartość wyniosła 20.925,00 zł.

Powyższe działanie stanowiło naruszenie art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm., od 22.04.2024 r. Dz. U. z 2024 r. poz. 609 ze zm., od 03.10.2024 r. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.).

12. Kontrola wydatków bieżących z tytułu podróży służbowych zagranicznych pracowników wykazała, że w 2024 r. na podstawie poleceń wyjazdu służbowego nr 165/2024 i 166/2024 z dnia 5 grudnia 2024 r. dwóch pracowników odbyło podróż do Brukseli w terminie od 7 grudnia 2024 do 11 grudnia 2024 r. Pracownicy nie rozliczyli kosztów podróży służbowych, nie zostały wypłacone zaliczki na odbycie podróży zagranicznej.
    Powyższe działanie było niezgodne z § 5 ust. 1 oraz § 20 ust. 1 rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 2190).

13. Niewykorzystane w 2024 r. dochody uzyskane z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w 2024 r. w kwocie 24.674,54 zł nie zostały przeznaczone na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 przyjętego uchwałą Rady Gminy Szczytniki nr XLV/235/2022 z dnia 24 marca 2022 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025, stosownie do art. $18^2$ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.).
    Nieprawidłowość polegającą na nieprzeznaczaniu dochodów uzyskanych z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiazywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, stwierdzono także w wyniku poprzedniej kompleksowej kontroli gospodarki finansowej przeprowadzonej za 2020 rok. W wystąpieniu pokontrolnym WK-0911/16/2021 z dnia 10 listopada 2021 r. sformułowano wniosek pokontrolny nr 13. W informacji o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych z dnia 16 grudnia 2021 r. Wójt Gminy w odniesieniu do wniosku nr 13 podał, że: *„Dochody uzyskane z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych będą wydatkowane zgodnie z przepisami art. 18 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi […]”*.

14. W wyniku kontroli wydatków zaklasyfikowanych w dziale 851 „Ochrona zdrowia”:
    1) rozdziale 85153 „Zwalczanie narkomanii”,
    2) rozdziale 85154 „Przeciwdziałanie alkoholizmowi”

    - stwierdzono, że dofinansowano organizację nienależącą do sektora finansów publicznych w zakresie realizacji zadań dotyczących przeciwdziałania alkoholizmowi, bez przeprowadzania otwartego konkursu ofert wymaganego przez art. 11 ust. 2 w związku

z ust. 1 oraz art. 4 ust. 1 pkt 32 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571, ze zm.).
W dniu 28 maja 2024 r. zawarto umowę nr 02/L/O/2024 ze stowarzyszeniem o nazwie Towarzystwo „Nasze Szwederowo" z siedzibą w Bydgoszczy na organizację wypoczynku letniego dzieci z rodzin defaworyzowanych za kwotę 20.925,00 zł. Stowarzyszenie było zarejestrowane w Rejestrze Stowarzyszeń Krajowego Rejestr Sądowego pod numerem 248047 i jest organizacją pozarządową w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
Powyższe działanie było niezgodne z:

- art. 5 ust. 1 w związku z art. 4 ust. 1 pkt 32 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie nakazujących organom administracji publicznej prowadzić działalność w sferze zadań obejmującej przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym we współpracy z organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność pożytku publicznego w zakresie odpowiadającym zadaniom tych organów,
- art. 11 ust. 1 pkt 2 w związku z ust. 2 oraz art. 4 ust. 1 pkt 32 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie stanowiącego, że organy administracji publicznej powierzają realizację zadań publicznych obejmujących przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym organizacjom pozarządowym prowadzącym działalność statutową w danej dziedzinie, wyznaczonym po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert albo w trybach określonych w art. 11a-11c lub art. 19a ustawy,
- art. 221 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U z 2023 r. poz. 1270, ze zm. a od 16.10.2024 r. Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, ze zm.) wskazującego, że podmioty niezaliczane do sektora finansów publicznych i niedziałające w celu osiągnięcia zysku mogą otrzymywać z budżetu jednostki samorządu terytorialnego dotacje celowe na cele publiczne, związane z realizacją zadań tej jednostki

Nieprawidłowość polegającą na dokonywaniu wydatków z budżetu Gminy na rzecz organizacji pozarządowych niezgodnie z ustawą o finansach publicznych stwierdzono także w wyniku poprzedniej kompleksowej kontroli gospodarki finansowej przeprowadzonej za 2020 rok. W wystąpieniu pokontrolnym WK-0911/16/2021 z dnia 10 listopada 2021 r. sformułowano wniosek pokontrolny nr 14. W informacji o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych z dnia 16 grudnia 2021 r. Wójt Gminy w odniesieniu do wniosku nr 14 podał, że: *„Dokonując wydatków z budżetu Gminy na rzecz organizacji pozarządowych przestrzegać się będzie zasad określonych w przepisach ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych".*

15. Kontrola realizacji zadań wynikających z Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Szczytniki w 2024 r. wykazała, że na okres od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia 31 stycznia 2024 r. Gmina nie zawarła umowy z podmiotem zapewniającym całodobową opiekę weterynaryjną w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt. Umowa została zawarta dopiero od dnia 1 lutego 2024 r.
Powyższe działanie było niezgodne z art. 11a ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1580, ze zm.).

16. W umowach o świadczenie usług zawartych bez stosowania ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2023 poz. 1605, ze zm., od 30.08.2024 r. Dz. U. z 2024 r. poz. 1320) nie określono wartości ogółem świadczonych usług, ani maksymalnej wysokości zaciągniętego przez Gminę Szczytniki zobowiązania pieniężnego w tym zakresie. Powyższe dotyczyło:
    1) umowy o świadczenie usług w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w Gminie Szczytniki nr AO.2151.8.2023 zawartej w dniu 29 grudnia

2023 r. z osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą na okres od dnia 1 styczna 2024 r. do dnia 31 grudnia 2024 r.,

2) umowy – zlecenia nr AO.5151.1.2024 w zakresie usług weterynaryjnych i opieki nad bezdomnymi zwierzętami zawartej w dniu 1 lutego 2024 r. z osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą na okres od dnia 1 lutego 2024 r. do dnia 31 grudnia 2024 r.,
3) umowy nr 4/UG/RF/2023 z dnia 22 sierpnia 2023 r. zawartej z firmą Calisia Bus&Truck sp. z o. o. na realizację zadania: Przewóz uczniów niepełnosprawnych z terenu Gminy Szczytniki do szkół i przedszkoli specjalnych wraz z zapewnieniem opieki w czasie przejazdu w roku szkolnym 2023/2024.

Brak określenia wartości usług w zawartych umowach uniemożliwia ustalenie, czy zobowiązania pieniężne wynikające z umowy mieszczą się w planie finansowym jednostki w okresie realizacji umowy. Stosowanie do art. 46 ust. 1 w związku z art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm., od 16.10.2024 r. Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm.) jednostki samorządu terytorialnego mogą zaciągać zobowiązania do sfinansowania w danym roku do wysokości wynikającej z planu wydatków lub kosztów jednostki, pomniejszonej o wydatki na wynagrodzenia i uposażenia, składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy, inne składki i opłaty obligatoryjne oraz płatności wynikające z zobowiązań zaciągniętych w latach poprzednich.

17. Do dnia wszczęcia kontroli Wójt Gminy Szczytniki nie ustalił procedur dotyczących udzielania klasycznych zamówień publicznych oraz organizowania konkursów, których wartość nie przekracza kwoty 130.000 złotych wskazanej w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1605, ze zm., od 30.08.2024 r. Dz. U. z 2024 r. poz. 1320).

    Stanowiło to naruszenie:

    1) art. 44 ust. 3 pkt 1 i art. 254 pkt 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm., od 16.10.2024 r. Dz.U. z 2024 r. poz. 1530, ze zm.) w związku z art. 60 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, ze zm., od 22.04.2024 r. Dz. U. z 2024 r. poz. 609, ze zm.), zgodnie z którymi odpowiadający za prawidłową gospodarkę finansową gminy wójt powinien zapewnić, aby:
        a) wydatki publiczne były dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad: uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów,
        b) zlecanie zadań w toku wykonywania budżetu jednostki samorządu terytorialnego następowało na zasadzie wyboru najkorzystniejszej oferty,
    2) art. 68 ust. 1 w związku z art. 68 ust. 2 pkt 2 oraz art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych oraz art. 33 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, nakładających na wójta obowiązek podjęcia w gminie adekwatnych, skutecznych i efektywnych działań zapewniających realizację przez niego i pomagający mu urząd gminy celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny.

        Ponadto brak procedur dotyczących udzielania klasycznych zamówień publicznych i organizowania konkursów o wartości mniejszej niż 130.000,00 zł zwiększa ryzyko udzielenia zamówienia bez stosowania przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych mimo wyższej wartości. Gmina winna, stosownie do art. 68 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych wdrożyć mechanizmy kontroli zarządczej zapewniające stosowanie przepisów o ustalaniu wartości zamówienia zawartych w ustawie Prawo zamówień publicznych oraz o zakazie dzielenia zamówienia na odrębne zamówienia,

jeżeli prowadziłoby to do niestosowania przepisów ustawy (art. 29 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych).
Zarządzeniem nr 6/2025 z dnia 11 lutego 2025 r. Wójt Gminy Szczytniki w sprawie ustalenia Regulaminu udzielania zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej kwoty 130.000 zł netto ustalił taki regulamin.

18. Kontroli udzielenia i rozliczania dotacji celowych z budżetu Gminy Szczytniki w trybie uchwały nr LXV/336/2023 Rady Gminy Szczytniki z dnia 3 sierpnia 2023 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków poddano umowę nr 1/2024 z dnia 8 maja 2024 r. zawartą z Parafią Rzymsko-katolicką w Iwanowicach. Umowa dotyczyła dotacji na prace konserwatorskie i restauratorskie w kwocie 226.500,00 zł (w tym kwota 221.811,45 zł stanowiła środki pozyskane przez Gminę Szczytniki z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, a kwota 4.688,55 zł środki z budżetu gminy). W trakcie kontroli wykazano, że:
    1) we wniosku o przyznanie dotacji z dnia 29 listopada 2023 r. wskazano całkowite nakłady w kwocie 227.195,89 zł, z tego dotacja z budżetu Gminy Szczytniki w kwocie 222.500,00 zł (97,93%) i środki własne w kwocie 4.695,89 zł (2,07%),
    2) w dokumentacji rozliczeniowej wskazano koszty realizacji zadania w kwocie 226.500,00 zł, z tego poniesione z wkładu własnego w kwocie 4.688,55 zł, z dotacji w kwocie 221.811,45 zł.

    Udzielona przez Gminę dotacja w kwocie 226.500,00 zł stanowiła 100% nakładów poniesionych na realizację zadania. Parafia nie wniosła wkładu własnego, który został wskazany we wniosku o przyznanie dotacji i dokumentach rozliczeniowych.
    Gmina Szczytniki przed zawarciem umowy nie wezwała beneficjenta do korekty wniosku w zakresie źródeł finansowania zadania. Rozliczenie dotacji zostało przyjęte bez uwag, mimo że zawierało dane niezgodne z zawartą umową.

19. Kontrola udzielania i rozliczania dotacji celowej z budżetu Gminy Szczytniki w trybie uchwały nr XXI/147/2012 Rady Gminy Szczytniki z dnia 23 listopada 2012 r. w sprawie określenia warunków i trybu finansowania rozwoju sportu przez Gminę Szczytniki dotycząca umowy nr 1/2024 z dnia 1 marca 2024 r. z Klubem Sportowym Szczyt Szczytniki o udzieleniu dotacji w kwocie 60.000,00 zł na upowszechnianie kultury fizycznej i sportu, wykazała, że:

    1) w złożonym przez Klub Sportowy Szczyt Szczytniki sprawozdaniu z:
        a) rozliczenia I transzy dotacji wskazano okres realizacji zadania od dnia 1 styczna 2024 r. do dnia 30 czerwca 2024 r.
        b) rozliczenia II transzy dotacji wskazano okres realizacji zadania od dnia 1 lipca 2024 r. do dnia 31 grudnia 2024 r.

        Było to niezgodne z § 2 ust. 1 umowy dotacji, gdzie wskazano termin realizacji zadania publicznego od dnia podpisania umowy, tj. od dnia 1 marca 2024 r. do dnia 15 grudnia 2024 r.,

    2) w rozliczeniu I transzy dotacji (w zestawieniu faktur) uwzględniono wydatki potwierdzone:
        a) fakturą nr 000034/2024/MOSIR/02 z dnia 3 lutego 2024 r. wystawioną przez Gminę i Miasto Sieradz w kwocie 350,00 zł wraz z podatkiem od towarów i usług za udostępnienie boiska, wydatek zapłacony w dniu 3 lutego 2024 r.

b) fakturą nr 000042/2024/MOSIR/02 z dnia 10 lutego 2024 r. wystawioną przez Gminę i Miasto Sieradz w kwocie 225,00 zł wraz z podatkiem od towarów i usług za udostępnienie boiska, wydatek zapłacony w dniu 10 lutego 2024 r.,
c) notą obciążeniową nr 049/2024 z dnia 16 lutego 2024 r. wystawioną przez Wielkopolskie Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe w kwocie 600,00 zł za ubezpieczenie zawodników NNW w 2024 r., wydatek zapłacony w dniu 14 marca 2024 r.

Powyższe działanie było niezgodne z §5 ust. 4 umowy, gdzie zawarto postanowienie, że: „*Faktury lub dokumenty o równoważnej wartości dowodowej muszą obejmować okres od daty zawarcia umowy do terminu jej obowiązywania”*.
Wydatki zrealizowane na podstawie tych faktur i noty obciążeniowej w łącznej kwocie 1.175,00 zł nie zostały dokonane w terminach objętych zawartą umową. Na podstawie § 13 ust. 1 pkt 2 umowy stanowiło podstawę do jej rozwiązania i ustalenia kwoty dotacji do zwrotu,

3) rozliczenie udzielonej dotacji zaksięgowano dowodem PK nr 1989 z dnia 31 grudnia 2024 r. w kwocie 60.000,00 zł na podstawie rozliczeń złożonych przez Klub Sportowy Szczyt Szczytniki. Na rozliczeniach umieszczano adnotację o przyjęciu rozliczenia z podpisem pracownika merytorycznego, Skarbnika i Wójta Gminy Szczytniki.
Nie zostały określone regulacje wewnętrzne dotyczące zasad rozliczania dotacji udzielanych z budżetu Gminy Szczytniki.
Nieprawidłowość polegającą na nierzetelnej weryfikacji sprawozdań z wykorzystania dotacji celowych na wykonywanie zadań w zakresie sportu stwierdzono także w wyniku poprzedniej kompleksowej kontroli gospodarki finansowej przeprowadzonej za 2020 rok. W wystąpieniu pokontrolnym WK-0911/16/2021 z dnia 10 listopada 2021 r. sformułowano wniosek pokontrolny nr 18. W informacji o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych z dnia 16 grudnia 2021 r. Wójt Gminy w odniesieniu do wniosku nr 18 podał, że: *„Sprawozdania złożone przez kluby sportowe z wykorzystania dotacji celowych na wykonanie zadań z zakresu sportu na terenie Gminy Szczytniki będą rzetelnie weryfikowane (...)”*.

20. Rada Gminy Szczytniki nie podjęła uchwały w sprawie programu współpracy Gminy Szczytniki z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego i tym samym Wójt Gminy Szczytniki nie przedłożył organowi stanowiącemu sprawozdania z realizacji programu współpracy za 2024 r.
Powyższe działanie było niezgodne z:
1) art. 5a ust. 1 ustawy z dnia z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2023 poz. 571, ze zm., od 08.10.2024 r. Dz. U. z 2024 r. poz. 1491 ze zm.), zgodnie z którym organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego uchwala do dnia 30 listopada roku poprzedzającego okres obowiązywania programu, po konsultacjach z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy, roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy.
2) art. 5a ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, zgodnie z którym: *„Organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego, nie później niż do dnia 31 maja każdego roku, jest obowiązany przedłożyć organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego oraz opublikować w Biuletynie Informacji Publicznej sprawozdanie z realizacji programu współpracy za rok poprzedni”*.

21. Dochody uzyskane w 2024 r. przez Gminę Szczytniki z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (rozdział 90002, § 0490) wyniosły 1.720.573,83 zł - na kwotę planowaną 1.730.000,00 zł.
    W związku z ustaleniem Skarbnika Gminy, że wykonane w 2023 r. dochody związane z gospodarowaniem odpadami były większe od wydatków bieżących na obsługę systemu o kwotę 162.361,79 zł, zwiększono o tę kwotę plan wydatków na 2024 r. w dziale 900, rozdziale 90002, § 4300.
    Do rozliczenia finansowania się systemu gospodarki odpadami komunalnymi przyjęto wykonane wydatki z tytułu funkcjonowania sytemu w 2024 r. w kwocie 1.812.960,49 zł.
    Z porównania wydatków do wykonanych dochodów za 2024 r. (po uwzględnieniu kwoty 162.361,79 zł - niewykorzystanych środków z lat ubiegłych) wynika, że kontrolowana jednostka uzyskała nadwyżkę na wymienionej działalności. Wydatki były niższe o 69.975,13 zł.
    Rada Gminy Szczytniki uchwałą nr XXII/86/2025 z dnia 30 lipca 2025 r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Szczytniki na 2025 r. wprowadziła do planu roku 2025 nadwyżkę z lat ubiegłych w kwocie 69.975,13 zł, zwiększyła plan wydatków na 2025 r. w dziale 900, rozdziale 90002 o kwotę 69.975,13 zł, stanowiącą niewykorzystane środki pieniężne z rozliczenia dochodów z gospodarki odpadami komunalnymi i wydatków nimi finansowych za 2024 r.

22. W zakresie stosowania przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1605, ze zm., od 30.08.2024 r. Dz. U. z 2024 r. poz. 1320, ze zm.) kontrolą objęto:
    1) postępowanie przeprowadzone w trybie podstawowym bez negocjacji na podstawie art. 275 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych na roboty budowlane pn. „Przebudowa drogi gminnej nr 675723P Niemiecka Wieś – Główczyn".
    Szacunkowy koszt inwestycji został określony w dniu 4 marca 2024 r. na kwotę 1.898.463,25 zł bez podatku od towarów i usług, co stanowiło równowartość 409.407,44 euro, na podstawie kosztorysu inwestorskiego sporządzonego w dniu 29 lutego 2024 r.
    Postępowanie zostało wszczęte ogłoszeniem o zamówieniu zamieszczonym w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 14 marca 2024 r. pod numerem 2024/BZP 00244029/01.
    W odpowiedzi na ogłoszenie wpłynęły cztery oferty, żadna nie została odrzucona.
    Postępowanie zakończono udzieleniem zamówienia na podstawie umowy nr 7/2024 zawartej w dniu 26 kwietnia 2024 r. z Przedsiębiorstwem Robót Budowlanych sp. z o. o. Wykonawca zobowiązał się do wykonania przedmiotu umowy w terminie 5 miesięcy od daty zawarcia umowy. Strony ustaliły wysokość wynagrodzenia ryczałtowego w kwocie 1.485.912,31 zł bez podatku od towarów i usług, która po powiększeniu o podatek od towarów i usług wyniosła 1.827.672,14 zł z podatkiem od towarów i usług.
    Protokół końcowego odbioru robót sporządzony został z datą 12 lipca 2024 r. Ogłoszenie o wykonaniu umowy zamieszczono w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 12 lipca 2024 r. pod nr 2024/BZP 00411044/01.
    Na podstawie wystawionej przez wykonawcę faktury nr 24-FVS/0123 z dnia 12 lipca 2024 r. Zamawiający poniósł wydatki na kwotę 1.485.812,31 zł bez podatku od towarów i usług, a z podatkiem od towarów i usług 1.827.672,14 zł, tj. zgodnie z zawartą umową. Fakturę zapłacono terminowo.
    Wydatki na zadanie „Przebudowa drogi gminnej nr 675723P Niemiecka Wieś – Główczyn" zaplanowano w załączniku nr 5 do uchwały nr LXXIV/380/2024 Rady Gminy Szczytniki z dnia 25 stycznia 2024 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Szczytniki na 2024 rok w dziale 600, rozdziale 60016, § 6050 w kwocie 1.868.087,84 zł,

Kontrola przeprowadzonego postępowania nie wykazała nieprawidłowości,

2) postępowanie przeprowadzone w trybie podstawowym bez negocjacji na podstawie art. 275 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych na udzielenie i obsługę kredytu długoterminowego w 2024 roku do wysokości 3.281.542,00 zł z przeznaczeniem na spłatę rat kapitałowych kredytów i pożyczek.
Szacunkowy koszt przedmiotu zamówienia został określony przez Skarbnika w dniu 28 listopada 2024 r. na kwotę 496.500,00 zł, co stanowiło równowartość 107.071,23 euro.
W uchwale nr LXXIV/380/2024 z dnia 25 stycznia 2024 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Szczytniki na 2024 rok Rada Gminy Szczytniki upoważniła Wójta do zaciągania kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych (tj. spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów) do wysokości 3.281.542,00 zł.
Uchwałą nr SO-4/0950/206/2024 składu orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 15 listopada 2024 r. wyrażono pozytywną opinię o możliwości spłaty kredytu do wysokości 3.281.542,00 zł.
Postępowanie zostało wszczęte ogłoszeniem o zamówieniu zamieszczonym w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 3 grudnia 2024 r. pod numerem 2024/BZP 00628209/01.
W odpowiedzi na ogłoszenie wpłynęła jedna oferta.
Postępowanie zakończono udzieleniem zamówienia na podstawie umowy o kredyt w rachunku kredytowym dla jednostki samorządu terytorialnego nr 2/O/JST/Sz/2024 z dnia 18 grudnia 2024 roku z Bankiem Spółdzielczym Ziemi Kaliskiej a Gminą Szczytniki reprezentowaną przez Wójta przy kontrasygnacie Skarbnika.
Kontrola przeprowadzonego postępowania nie wykazała nieprawidłowości,

3) postępowanie w trybie podstawowym bez negocjacji o udzielenie zamówienia publicznego na usługi „Odbiór i transport odpadów komunalnych z terenu Gminy Szczytniki" w okresie od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia 31 grudnia 2024 r., o wartości szacunkowej ustalonej w dniu 31 sierpnia 2023 r. w kwocie 941.310,06 zł bez podatku od towarów i usług, co stanowiło równowartość 211.359,36 euro.
Do oszacowania wartości zamówienia przyjęto:
   - 1280,9 Mg - wyliczony tonaż odebranych odpadów komunalnych w 2023 r. (do wyliczenia przyjęto tonaż według faktur za okres od 01.01.2023 r. do 31.07.2023 r. oraz prognozę na okres od 01.08.2023 r. do 31.12.2023 r. wyliczona jako iloczyn średniej miesięcznej tonażu z okresu 01.01.2023 r. do 31.07.2023 r. i pięciu pozostałych miesięcy); nie przewidziano żadnego wzrostu ilości odpadów komunalnych.
     Tonaż odpadów komunalnych odebranych na podstawie umów zawartych w latach 2021-2022 ze spółką Przedsiębiorstwo Oczyszczania Miasta EKO Sp. z o.o. z siedzibą w Kaliszu na odbiór transport odpadów z terenu Gminy Szczytniki, według faktur za okres od 01.08.2022 r. do 31.07.2023 r. wyniósł 1.297,214 Mg.
     Różnica między tonażem odpadów komunalnych przyjętym do oszacowania wartości zamówienia a tonażem odpadów odebranych w ciągu 12 miesięcy poprzedzających szacowanie wyniosła 16,314 Mg (1,27%).
   - ceny usług ustalone w umowie obowiązującej w 2023 r. powiększone o 2%.
     W chwili szacowania wartości zamówienia wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych (lipiec 2023 r. – lipiec 2022 r.) wyniósł 10,8%.

Wzrost cen szacowanych usług potwierdziła oferta złożona w postępowaniu. Oferent podniósł ceny za odbiór odpadów z nieruchomości zamieszkałych i punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych o wskaźnik od 4,6% do 5%.

W dniu szacowania wartości zamówienia obowiązywał próg unijny dla zamówień klasycznych na dostawy i usługi lub organizowania konkursów udzielanych przez zamawiających publicznych będących jednostkami samorządu terytorialnego w wysokości 215.000 euro, co stanowiło równowartość kwoty 957.524 zł (Obwieszczenie Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 3 grudnia 2021 r. w sprawie aktualnych progów unijnych, ich równowartości w złotych, równowartości w złotych kwot wyrażonych w euro oraz średniego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych lub konkursów (M. P. z 2021 r. poz. 1177).

Postępowanie wszczęto ogłoszeniem o zamówieniu opublikowanym w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 20 września 2023 r. pod nr 2023/BZP 00404527/01.

W odpowiedzi na ogłoszenie wpłynęła jedna oferta.

Postępowanie zakończono udzieleniem zamówienia na podstawie umowy nr 8/2023 zawartej w dniu 18 października 2023 r. z wybranym wykonawcą za wynagrodzeniem zgodnym z ofertą przetargową w kwocie bez podatku od towarów i usług - 962.342,00 zł, a z podatkiem od towarów i usług - 1.039.329,36 zł i terminem wykonania zadania od dnia 1 styczna 2024 r. do dnia 31 grudnia 2024 r.

Ogłoszenie o wyniku postępowania zostało zamieszczone w dniu 18 października 2023 r. w Biuletynie Zamówień Publicznych pod nr 2023/BZP 004490/01.

Umowę zmieniono aneksem nr 1/2024 podpisanym w dniu 30 grudnia 2024 r., na podstawie art. 455 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych, którym wydłużono okres obowiązywania umowy o jeden miesiąc, tj. do dnia 31 styczna 2025 r. i zwiększono wartość pierwotną umowy o 10%, do kwoty: bez podatku od towarów i usług - 1.058.576,00zł, a z podatkiem od towarów i usług - 1.143.262,08 zł.

Łączna wartość faktur za usługi zrealizowane od stycznia do grudnia 2024 r. stanowiła bez podatku od towarów i usług kwotę 1.102.511,48 zł, natomiast 1.190.712,42 zł wraz z podatkiem od towarów i usług.

Zadanie - usługi odbioru i transportu odpadów komunalnych z terenu Gminy Szczytniki zostało ujęte w Wykazie przedsięwzięć do wieloletniej prognozy finansowej Gminy Szczytniki na lata 2023-2029 stanowiącym załącznik nr 2 do uchwały nr LXVIII/356/2023 Rady Gminy Szczytniki z dnia 12 października 2023 r. w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2023-2029.

Zadanie ujęto pod pozycją 1.3.1.2; wskazano okres realizacji zadania od 2023-2024; łączne nakłady finansowe 1.500.000,00 zł i limit: na 2024 r. – 1.500.000,00 zł,

Tak samo ujęto w Wykazie przedsięwzięć do wieloletniej prognozy finansowej Gminy Szczytniki na lata 2024-2031 stanowiącym załącznik nr 2 do uchwały nr LXXIV/379/2024 Rady Gminy Szczytniki z dnia 25 stycznia 2024 roku w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Szczytniki na lata 2024-2031.

W Wykazie przedsięwzięć do wieloletniej prognozy finansowej Gminy Szczytniki na lata 2024-2033 stanowiącym załącznik nr 2 do uchwały nr IX/38/2024 Rady Gminy Szczytniki z dnia 10 października 2024 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Szczytniki na lata 2024-2033**:**

- w poz. 1.3.1.2 - wskazano okres realizacji tego zadania od 2023-2024; łączne nakłady finansowe i limit: na 2024 r. – zwiększono do kwoty 1.505.000,00 zł,
- w poz. 1.3.1.5 - wprowadzono nowe zadanie pn. Odbiór i transport oraz zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Gminy Szczytniki i wskazano

okres realizacji tego zadania od 2024-2025; łączne nakłady finansowe i limit: na 2025 r. – w kwocie 1.600.000,00 zł.

Umowę zmieniono aneksem nr 1/2024 podpisanym w dniu 30 grudnia 2024 r., na podstawie art. 455 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych, którym wydłużono okres obowiązywania umowy o jeden miesiąc, tj. do dnia 31 styczna 2025 r. i zwiększono wartość pierwotną umowy o 10%, do kwoty 1.058.576,00 zł, bez podatku od towarów i usług, a z podatkiem od towarów i usług do kwoty 1.143.262,08 zł.

W dniu zawarcia aneksu nr 1 do umowy na świadczenie usługi odbioru odpadów komunalnych z wykonawcą obwiązywało upoważnienie dla Wójta Gminy Szczytniki udzielone uchwałą nr LXXIV/380/2024 Rady Gminy Szczytniki z dnia 25 stycznia 2024 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Szczytniki na rok 2024 do zaciągania zobowiązań, których płatności wykraczają poza rok budżetowy – do kwoty 3.000.000,00 zł.

Kontrola przeprowadzonego postępowania i realizacji zamówienia wykazała następujące nieprawidłowości:

a) wartość zamówienia na usługi powtarzające się ustalono bez należytej staranności. Świadczy o tym:
   - użycie do szacowania wartości zamówienia (co do ilości odpadów komunalnych w 2024 r.) metody innej niż wynikająca z art. 35 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych,
   - przyjęcie do szacowania wartości zamówienia mniejszej ilości odpadów komunalnych (1.280,9 Mg) niż w poprzedzających szacowanie 12 miesiącach (1.297,214 Mg), a w przypadku odpadów komunalnych w punkcie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych przyjęto nawet mniejsza wartość (132 Mg) niż wyliczona ze średniej (132,12 Mg),
   - nieuwzględnienie zmian ilości i wartości zamawianych usług, które wystąpiły w ciągu tych 12 miesięcy, w tym przyjęcie wzrostu cen usług na poziomie 2%, mimo inflacji konsumenckiej na poziomie 10%.

   Stanowiło to naruszenie art. 28 w związku z art. 35 ust. 1 pkt 1ustawy Prawo zamówień publicznych,

b) szacowanie wartości zamówienia przeprowadzono w taki sposób, aby uniknąć stosowania przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych w związku z przekroczeniem przez wartość zamówienia progu unijnego dla zamawiającego będącego jednostka samorządu terytorialnego.

   O zamiarze zaniżenia wartości zamówienia i wybraniu sposobu obliczania wartości zamówienia w celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych świadczy argumentacja wskazana przy naruszeniu nienależytego szacowania wartości zamówienia oraz:
   - ustalenie wartości zamówienia w wysokości nieznacznie (16.213,94 zł) poniżej progu unijnego; różnica stanowi 1,72% ustalonej wartości zamówienia,
   - zaplanowanie w przyjętej w dniu 12 października 2023 r. Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Szczytniki na 2024 r. na realizację tego zamówienia kwoty 1.500.000,00 zł,
   - fakt, że ustalona wartość zamówienia różniła się od wartości wykonanej usługi bez podatku od towarów i usług o 161.201,42 zł; ta różnica stanowi 17,13% ustalonej wartości zamówienia.

   Stanowi to naruszenie art. 29 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych,

   W wyniku postępowania na odbiór i transport odpadów, przeprowadzanego w 2023 r. na podstawie art. 275 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych w trybie podstawowym bez negocjacji, przewidzianym do udzielania zamówień o wartości

nieosiągającej progów unijnych, zawarto umowę na podstawie oferty zawierającej cenę bez podatku od towarów i usług w wysokości 962.342,00 zł przekraczającą obowiązujący w 2023 r. próg dla dostaw i usług zamawiających samorządowych - 215.000,00 euro (równowartość 957.524,00 zł według kursu euro - 4,6371 zł) o 4.818,00 zł,

c) w trakcie realizacji zamówienia w 2024 r. przekroczono pierwotną wartość umowy - w dniu 19 grudnia 2024 r. o kwotę 56.400,72 zł z podatkiem od towarów i usług (w tym zakresie nie wprowadzono zmiany umowy).
Stanowiło to naruszenie art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm., od 16.10.2024 r. Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, ze zm.), z którego wynika, że wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań,

d) aneksem nr 1/2024 zwiększono pierwotną wartość umowy (962.342,00 zł) o 96.234,00 zł bez podatku od towarów i usług, na podstawie art. 455 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych dopuszczającego zwiększenie wartości o 10%, pomimo, że w trakcie realizacji zamówienia w 2024 r. przekroczono już pierwotną wartość umowy - w dniu 19 grudnia 2024 r. o kwotę 56.400,72 zł z podatkiem od towarów i usług (w zakresie którego nie wprowadzono zmiany umowy na etapie przekroczenia).
Na podstawie faktur za odbiór odpadów komunalnych w związku z umową poniesiono:
   - według stanu na dzień 30 grudnia 2024 r. wydatki w wysokości netto 1.100.024,84 zł, a 1.188.026,83 zł z podatkiem od towarów i usług,
     Stanowiło to przekroczenie pierwotnej wartość netto ustalonej w umowie o 137.682,84 zł, a 148.697,47 zł z podatkiem od towarów i usług, tj. o 14,31%,
   - wydatki za okres od dnia 1 styczna 2024 do dnia 31 styczna 2025 r. w wysokości netto 1.188.457,66 zł, a 1.283.534,26 zł z podatkiem od towarów i usług.
     Stanowiło to przekroczenie pierwotnej wartość netto ustalonej w umowie o 226.115,66 zł, a 244.204,90 zł z podatkiem od towarów i usług, tj. o 23,50%.

   Powyższe wskazuje, że zmiany umowy aneksem nr 1 dokonano z naruszeniem art. 455 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych, według którego: *„dopuszczalne są […] zmiany umowy bez przeprowadzenia nowego postępowania o udzielenie zamówienia, których łączna wartość jest mniejsza niż progi unijne oraz jest niższa niż 10% wartości pierwotnej umowy, w przypadku zamówień na usługi lub dostawy, albo 15%, w przypadku zamówień na roboty budowlane, a zmiany te nie powodują zmiany ogólnego charakteru umowy”*.

23. W toku kontroli ustalono, że Gmina Szczytniki jest członkiem Związku Komunalnego Gmin „Czyste Miasto, Czysta Gmina” z siedzibą w Kaliszu.
Art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, ze zm., od 5.01.2023 r. Dz. U. z 2023 r. poz. 40, ze zm., od 22.04.2024 r. Dz. U. z 2024 r. poz. 609, ze zm., od 3.10.2024 r. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, ze zm.) stanowi, że: *„w celu wspólnego wykonywania zadań publicznych gminy mogą tworzyć związki międzygminne. Związek międzygminny może być tworzony również w celu wspólnej obsługi, o której mowa w art. 10a”*.
Zgodnie z § 3 ust. 1 statutu Związku zadaniem związku jest m.in.:
*„1) wybudowanie i eksploatacja Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych „Orli Staw”, przetwarzającego odpady komunalne w instalacjach, jakimi dysponuje Związek,*

*2) realizacja usługi zagospodarowania odpadów, w szczególności zbierania i przetwarzania w instalacjach jakimi dysponuje Związek, odpadów komunalnych wytworzonych, odebranych i zebranych na terenie gmin – uczestników Związku:*
- *dostarczonych przez podmioty, którym gminy powierzyły odbiór odpadów komunalnych lub odbiór i zagospodarowanie odpadów,*
- *dostarczanych przez uprawnione podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy.*
*3) realizacja usługi odbioru i transportu odpadów,*
*4) prowadzenie działalności edukacyjnej w dziedzinach należących do zakresu działania Związku, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży"*.
Zgodnie z § 3 ust. 2 statutu wykonywanie powierzonych Związkowi zadań na rzecz gmin uczestników związku następuje na warunkach określonych niniejszym statutem oraz na warunkach szczegółowo ustalonych w umowach zawartych pomiędzy Związkiem a gminami uczestnikami Związku.
Gmina Szczytniki reprezentowana przez Wójta Gminy Szczytniki przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy zawarła w dniu 28 grudnia 2022 r. ze Związkiem Komunalnym Gmin „Czyste Miasto, Czysta Gmina" umowę nr 262.1.22.2022, którą Związek zobowiązał się do zagospodarowania odpadów w okresie od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r.
Według § 3 ust. 1 umowy: *„za zagospodarowanie odpadów Zamawiający zapłaci Prowadzącemu Instalację cenę według aktualnie obowiązującego Cennika z dnia przekazania odpadów"*.
W § 4 ust. 1 i 3 umowy strony ustaliły, że rozliczenie finansowe i ilościowe przyjętych odpadów następować będzie za okresy miesięczne, na podstawie faktur za zagospodarowanie dostarczonych odpadów, płatnych w terminie 21 dni od daty wystawienia faktury.
Zgodnie z § 4 ust. 9 umowy szacunkowa wartość umowy, tj. zagospodarowanie szacunkowej ilości odpadów komunalnych, odebranych z terenu Gminy Szczytniki w okresie obowiązywania umowy, określonym w § 6 ust. 1 umowy, wynosi wraz z podatkiem od towarów i usług 424.679,52 zł.
Zamawiający wskazał szacunkowe ilości odpadów przewidzianych do zagospodarowania - łącznie około 1263,7 Mg.
Trzema aneksami wprowadzono do umowy następujące zmiany:
1) aneksem nr 1 zawartym w dniu 22 listopada 2023 r. wydłużono okres obowiązywania umowy do dnia 31 grudnia 2024 r. (o jeden rok):
   a) ustalono szacunkową ilość odpadów przewidzianych do zagospodarowania w okresie od dnia 1 styczna 2024 do dnia 31 grudnia 2024 r. w wymiarze 1280,90 Mg,
   b) ustalono szacunkową wartość przedmiotu umowy w tym okresie: w wysokości 510.660,34 zł wraz z podatkiem od towarów i usług,
2) aneksem nr 2 zawartym w dniu 20 grudnia 2024 r. wydłużono okres obowiązywania umowy do dnia 31 styczna 2025 r. (o jeden miesiąc):
   a) ustalono szacunkową ilość odpadów przewidzianych do zagospodarowania w okresie od dnia 1 styczna 2025 do dnia 31 styczna 2025 r. w wymiarze 109,4 Mg,
   b) ustalono szacunkową wartość przedmiotu umowy w tym okresie: w wysokości 48.603,00 zł wraz z podatkiem od towarów i usług,
3) aneksem nr 3 zawartym w dniu dnia 31 styczna 2025 r. wydłużono okres obowiązywania umowy do dnia 31 grudnia 2025 r. (o 11 m-cy)
   a) ustalono szacunkową ilość odpadów przewidzianych do zagospodarowania w okresie od 1 lutego 2025 do dnia 31 grudnia 2025 r. – 1205 Mg

b) ustalono szacunkową wartość przedmiotu umowy w tym okresie: w wysokości 500.007,70 zł wraz z podatkiem od towarów i usług.

Zobowiązań wynikających z umowy na zagospodarowanie odpadów nie ujęto w wykazie przedsięwzięć załączonym do wieloletniej prognozy finansowej.

Zawarcie umowy na zagospodarowanie odpadów komunalnych nie było poprzedzone przeprowadzeniem postępowania z zastosowaniem przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych.

Z umowy wynika, że została zawarta na podstawie art. 1 w związku z art. 5 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 679) oraz na podstawie art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2022 r. poz. 699).

Art. 1 ustawy o gospodarce komunalnej stanowi, że*: „Ustawa określa zasady i formy gospodarki komunalnej jednostek samorządu terytorialnego, polegające na wykonywaniu przez te jednostki zadań własnych, w celu zaspokojenia zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej. Gospodarka komunalna obejmuje w szczególności zadania o charakterze użyteczności publicznej, których celem jest bieżące i nieprzerwane zaspokajanie zbiorowych potrzeb ludności w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych".*

Zgodnie z art. 5 ustawy o gospodarce komunalnej: *„Przepisy ustawy stosuje się odpowiednio do wykonywania zadań, o których mowa w art. 1, przez związki międzygminne, związki powiatów, związki powiatowo-gminne (związki komunalne), przez związki metropolitalne, przez miasto stołeczne Warszawę oraz w ramach porozumień komunalnych".*

Zgodnie z art. 20 ust. 2 ustawy o odpadach: *„Odpady, które nie mogą być przetworzone w miejscu ich powstania, przekazuje się, uwzględniając hierarchię sposobów postępowania z odpadami oraz najlepszą dostępną technikę, o której mowa w art. 207 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, lub technologię, o której mowa w art. 143 tej ustawy, do najbliżej położonych miejsc, w których mogą być przetworzone".*

Przeniesienie przez gminy członkowskie na rzecz związku międzygminnego swoich zadań publicznych nie odbywa się poprzez zawarcie umowy cywilnoprawnej, lecz wskutek skorzystania z regulacji administracyjnoprawnych umożliwiających przekazanie tych obowiązków innemu podmiotowi prawa publicznego.

Zakres działalności Związku Komunalnego Gmin „Czyste Miasto, Czysta Gmina" obejmuje zagospodarowanie odpadów. Statut związku przewiduje zawarcie umowy pomiędzy związkiem a gminami uczestnikami związku, której celem ma być szczegółowe ustalenia warunków wykonywania powierzonych Związkowi zadań na rzecz gmin uczestników związku.

Zawarta umowa, której przedmiotem jest wykonywanie usługi gospodarowania odpadami za zapłatą ceny (wynagrodzenia) ma cechy odpłatnej umowy zobowiązaniowej.

Powstała sytuacja, w której Gmina Szczytniki jest członkiem związku międzygminnego, którego jednym z celów działalności jest zagospodarowanie odpadów, a jednocześnie wiąże ją z tym związkiem umowa cywilnoprawna o odpłatne świadczenie takich usług.

Przekazaniu zadania przez gminę związkowi międzygminnemu musi towarzyszyć zapewnienie finansowania jego realizacji. Zapłata ceny (wynagrodzenia), w tym podatku od towarów i usług odbywa się na innej podstawie (na podstawie odpłatnej umowy zobowiązaniowej) i nie jest sposobem finansowania realizacji zadania publicznego przekazanego innemu podmiotowi.

Inspektor do spraw gospodarki odpadami komunalnymi złożyła wyjaśnienie w zakresie przekazania zadania zagospodarowania odpadów komunalnych, stanowiące akta kontroli, w którym wskazała m.in., że:

*Gmina Szczytniki przekazała Związkowi do realizacji zadanie obejmujące „zagospodarowanie odpadów komunalnych" – zgodnie z § 3 ust. 1 pkt. 1 i pkt 2 Statutu*

*Związku Komunalnego Gmin „Czyste Miasto, Czysta Gmina" ( Dz. Urz. Woj. Wlkp. Z dnia 09.11.2021 poz. 8287 ze zm. ):*
*„§ 3. 1. Zadaniem Związku jest:*
*1) wybudowanie i eksploatacja Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych „Orli Staw", przetwarzającego odpady komunalne w instalacjach, jakimi dysponuje Związek,*
*2) realizacja usługi zagospodarowywania odpadów, w szczególności zbierania i przetwarzania w instalacjach, jakimi dysponuje Związek, odpadów komunalnych wytworzonych, odebranych i zebranych na terenie gmin – uczestników Związku:*
*- dostarczanych przez podmioty, którym gminy powierzyły odbiór odpadów komunalnych lub odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych,*
*- dostarczanych przez uprawnione podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy,… "*
*Gmina Szczytniki w dniu 28 grudnia 2022r. podpisała umowę Nr. 262.1.22.2022 z Związkiem Komunalnym Gmin „Czyste Miasto, Czysta Gmina" z siedzibą w Kaliszu na zagospodarowanie odpadów komunalnych" na okres od 01. Stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r., następnie podpisał aneks nr 1 w dniu 22 listopada 2023r na okres od dnia 1 stycznia 2024 do dnia 31.12.2024 r., a następnie aneksem nr 2 zawartym 20.12.2024 r. okres obowiązywania wydłużono do 31.01.2025 r. oraz aneksem nr 3 zawartym 31.01.2025 r. okres obowiązywania wydłużono do 31.12.2025 r.*
*Związek Komunalny Gmin „Czyste Miasto, Czysta Gmina" realizuje powierzone zadanie na podstawie obowiązującego Statutu i umów zawieranych z gminami, jak również z przedsiębiorcami dostarczającymi odpady, poprzez świadczenie- zgodnie z zapisami Statutu- usługi na rzecz ww. podmiotów.*
*Zawarcie przez gminę ze Związkiem Komunalnym Gmin „Czyste Miasto, Czysta Gmina" umowy na zagospodarowanie odpadów nie wymaga zorganizowania przetargu, gdyż ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach przewiduje nakaz stosowania przepisów ustawy do dwóch rodzajów przetargów:*
*a) na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, albo*
*b) na odbieranie i zagospodarowanie tych odpadów.*
*Natomiast nie istnieje podstawa prawna do organizowania przetargu na samo zagospodarowanie odpadów. Wynika to wprost z treści art. 6d ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach „Wójt, burmistrz lub prezydent miasta jest obowiązany udzielić zamówienia publicznego na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, o których mowa w art. 6c, albo zamówienia publicznego na odbieranie i zagospodarowanie tych odpadów."*
Na potwierdzenie tej tezy wskazała wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 24 września 2014 roku sygn. akt II OSK 1314/13 oraz z dnia 2 lipca 2015 roku sygn. akt. II GSK 1188/14.
Wskazano również, że: *„Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych „Orli Staw" posiada status instalacji komunalnej, o której mowa w art. 38b ust. 1 pkt 2 ustawy o odpadach, a zagospodarowanie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych poza instalacją komunalną jest zakazane."*
W trakcie realizacji umowy na zagospodarowanie odpadów w latach 2023 2024 r. i następnie do dnia 31 styczna 2025 r. poniesiono wydatki w wysokości przekraczającej wartość ustaloną w umowie:

- suma faktur za miesiące I-XII 2023 r. (oraz wydatki według stanu na 28 grudnia 2023 r.) przekroczyły wartość ustaloną w umowie – o kwotę 64.045,50 zł wraz z podatkiem od towarów i usług,

- suma faktur za miesiące I-XII 2024 r. (oraz wydatki według stanu na 20 stycznia 2025 r.) przekroczyła wartość ustaloną po zmianie umowy aneksem nr 1 – o kwotę 18.915,32 zł wraz z podatkiem od towarów i usług.

Brak zmiany umowy w formie pisemnej na etapie przekroczenia wartości ustalonej w pierwotnej umowie, naruszył postanowienia § 8 ust. 1 umowy, zgodnie z którym każda zmiana lub uzupełnienie postanowień niniejszej umowy wymagają formy pisemnej w postaci aneksu do umowy pod rygorem nieważności.

Powyższym naruszono art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm., od 16.10.2024 r. Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm.).

24. W zakresie gospodarowania mieniem komunalnym będącym własnością Gminy Szczytniki kontrola wykazała naruszenie przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2023 r. poz. 344, ze zm., od 30.07.2024 r. Dz. U. z 2024 r. poz. 1145, ze zm.), a mianowicie:
    1) Wójt Gminy Szczytniki nie sporządził planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości.
    Stanowiło to naruszenie art. 25 ust. 2 w związku z art. 23 ust. 1 pkt 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
    Nieprawidłowość polegającą na braku sporządzenia planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości stwierdzono także w wyniku poprzedniej kompleksowej kontroli gospodarki finansowej przeprowadzonej za 2020 rok. W wystąpieniu pokontrolnym WK-0911/16/2021 z dnia 10 listopada 2021 r. sformułowano wniosek pokontrolny nr 19.2). W informacji o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych z dnia 16 grudnia 2021 r. Wójt Gminy w odniesieniu do wniosku nr 19.2) podał, że: „*Plan wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości jest w przygotowaniu i zostanie przedstawiony do zatwierdzenia.”,*

    2) nie dokonywano aktualizacji opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości stanowiących własność Gminy Szczytniki.
    Stanowiło to naruszenie art. 77 ust. 1 w związku z ust. 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami, zgodnie z którymi z urzędu aktualizuje się opłatę roczną z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej, jeżeli wartość nieruchomości ulegnie zmianie, przy czym nie może tego robić częściej niż raz na 3 lata.
    Nieprawidłowość polegającą na braku aktualizacji opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego stwierdzono także w wyniku poprzedniej kompleksowej kontroli gospodarki finansowej przeprowadzonej za 2020 rok. W wystąpieniu pokontrolnym WK-0911/16/2021 z dnia 10 listopada 2021 r. sformułowano wniosek pokontrolny nr 19.3). W informacji o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych z dnia 16 grudnia 2021 r. Wójt Gminy w odniesieniu do wniosku nr 19.3) podał, że: „*Opłaty za użytkowanie wieczyste zostaną zaktualizowane.”,*

    3) nie uregulowano podstawy prawnej władania nieruchomościami gminnymi przez jednostki organizacyjne Gminy Szczytniki nieposiadające osobowości prawnej: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej i Klub Dziecięcy w Marchwaczu.
    Zgodnie z art. 43 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami trwały zarząd jest formą prawną władania nieruchomością przez jednostkę organizacyjną, co, stosownie do art. 43 ust. 2 ustawy, daje tej jednostce prawo do korzystania z tej nieruchomości. Stosownie do art. 56 w związku z art. 51 ust. 1 i 2 ustawy jednostka samorządu terytorialnego z dniem utworzenia samorządowej jednostki organizacyjnej oddaje jej

w trwały zarząd niezbędne do działalności nieruchomości pochodzące z gminnego zasobu nieruchomości. Jeżeli przy tworzeniu samorządowej jednostki organizacyjnej nie oddano jej w trwały zarząd nieruchomości, wówczas, na podstawie art. 44 ust. 2 ustawy, z wnioskiem o ustanowienie trwałego zarządu występuje jednostka organizacyjna,

4) kontrola zawierania umów najmu nieruchomości będących własnością Gminy Szczytniki wykazała, że przed zawarciem umowy najmu lokalu użytkowego (bez numeru) z dnia 14 listopada 2023 r. na okres 3 lat od dnia 1 styczna 2024 r. do dnia 31 grudnia 2026 r. nie został sporządzony i podany do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem.
Stanowiło to naruszenie art. 35 ust 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
Nieprawidłowość polegającą na braku sporządzania wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem stwierdzono także w wyniku poprzedniej kompleksowej kontroli gospodarki finansowej przeprowadzonej za 2020 rok. W wystąpieniu pokontrolnym WK-0911/16/2021 z dnia 10 listopada 2021 r. sformułowano wniosek pokontrolny nr 19.4). W informacji o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych z dnia 16 grudnia 2021 r. Wójt Gminy w odniesieniu do wniosku nr 19. 4 podał, że: *„Wykazy nieruchomości będą sporządzane w sposób prawidłowy, określony w art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami”.*

25. W 2024 r. obowiązywała uchwała nr XI/57/2011 Rady Gminy Szczytniki z dnia 30 sierpnia 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad, sposobu i trybu umarzania, odraczania terminów płatności, rozkładania na raty należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny przypadających Gminie Szczytniki oraz jej jednostkom podległym, warunków dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga będzie stanowić pomoc publiczną oraz wskazania organów uprawnionych do udzielania ulg.
Nie dostosowano postanowień uchwały do zmian wprowadzonych w 2017 roku w art. 1 pkt 6 ustawy z dnia 10 lutego 2017 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 659), nowelizującym z dniem 28 kwietnia 2017 roku art. 59 ust. 1 ustawy o finansach publicznych w ten sposób, że wskazano jednostki organizacyjne gminy (wymienione w art. 9 pkt 3, 4 i 13 ustawy), których należności pieniężne mogą być objęte tymi ulgami.
Powyższe naruszało art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm., od 16.10.2024 r. Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, ze zm.), zgodnie z którym organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określi szczegółowe zasady, sposób i tryb udzielania ulg, o których mowa w ust. 1, warunki dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną, oraz wskaże organ lub osoby uprawnione do udzielania tych ulg.

26. W zakresie rozliczeń Gminy Szczytniki z samorządowymi instytucjami kultury ustalono, że plan finansowy Gminnej Biblioteki Publicznej na 2024 rok, nie zawierał części danych określonych w art. 30 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm., od 16.10.2024 r. Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, ze zm.), tj. co najmniej danych dotyczących stanu należności i zobowiązań na początek i koniec roku oraz stanu środków pieniężnych na początek i koniec roku.
Ponadto w planie użyto określenia „dochody” i „wydatki”, podczas gdy w powołanym przepisie mowa jest o „przychodach” i „kosztach”.
Nieprawidłowość polegająca na braku w planie finansowym Gminnej Biblioteki Publicznej na 2020 rok danych w zakresie środków na wydatki majątkowe, środków przyznanych

innym podmiotom, stanu należności i zobowiązań na początek i koniec roku oraz stanu środków pieniężnych na początek i koniec roku oraz użyciu w planie finansowym określenia „dochody" i „wydatki", podczas gdy w powołanym przepisie mowa jest o „przychodach" i „kosztach", została stwierdzona także w wyniku poprzedniej kompleksowej kontroli gospodarki finansowej przeprowadzonej za rok 2020.
W informacji o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych (pismo nr RF.320/69/2021 z dnia 16 grudnia 2021 r.) Wójt Gminy Szczytniki w odniesieniu do wniosku nr 21) podał, że: *„Zobowiązano dyrektorów instytucji kultury do sporządzania planów finansowych zgodnie z przepisami art. 31 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych […]".*

Odpowiedzialnymi za powstałe nieprawidłowości są pracownicy w zakresie wykonywanych przez nich czynności oraz Wójt Gminy Szczytniki oraz Skarbnik Gminy poprzez nienależyte wypełnianie obowiązków wynikających z przepisów prawa, w tym z tytułu nadzoru.

**II**.
W zakresie kontroli zagadnień dotyczących naliczania i ewentualnej egzekucji udzielonych bonifikat na podstawie art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2023 r. poz. 344, ze zm., od 30.07.2024 r. Dz. U. z 2024 r. poz. 1145, ze zm.) ustalono że w latach 2020-2024 Gmina Szczytniki nie zbywała lokali z udzieleniem bonifikaty na podstawie ustawy o gospodarce nieruchomościami.
W latach 2020-2024 nie wystąpiły przypadki zwrotu bonifikat, nie było przypadków niekierowania wezwań, mimo wystąpienia okoliczności uzasadniających zwrot bonifikaty, a także nie wystąpiły przypadki uzasadniające kierowanie spraw o zwrot bonifikaty na drogę postępowania sądowego.

**III.**
Przedmiotem kontroli kompleksowej było również osiąganie przez jednostkę samorządu terytorialnego wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli, o których mowa w art. 30 ust. 3, z uwzględnieniem art. 30a ust. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2023 r. poz. 984, ze zm. od 04.07.2024 r. Dz. U. z 2024 r. poz. 986, ze zm.).
Sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego za 2024 r. dla Gminy Szczytniki sporządzone zostało w dniu 10 stycznia 2025 r., tj. w terminie określonym w art. 30a ust. 4 ustawy Karta Nauczyciela.
Przeprowadzona przez jednostkę analiza wykazała, że w 2024 roku wysokość średniego wynagrodzenia, o którym mowa w art. 30 ust. 3 ustawy Karta Nauczyciela została osiągnięta przez nauczycieli wszystkich stopni awansu zawodowego, stąd Gmina Szczytniki nie była zobowiązana do wypłaty jednorazowych dodatków uzupełniających.

**IV.**
Przeprowadzona kontrola problemowa w zakresie wydatków jednostek samorządu terytorialnego na funkcjonowanie organów stanowiących za lata 2023-2024 wykazała, że w objętej kontrolą próbie wypłaty diet dokonywano w ostatnich dniach miesiąca, za który dieta przysługiwała.
Było to niezgodne z § 3 uchwały nr XLI/216/2021 Rady Gminy Szczytniki z dnia 16 grudnia 2021 r. w sprawie ustalenia zasad i wysokości diet dla radnych Gminy Szczytniki oraz uchwały nr V/21/2024 Rady Gminy Szczytniki z dnia 25 lipca 2024 r. w sprawie ustalenia zasad i wysokości diet dla radnych Gminy Szczytniki.

W § 3 obu uchwał postanowiono, że diety miesięczne wypłacane są po zakończeniu każdego miesiąca w terminie do 5 dnia miesiąca następnego.
Wyjaśnienie w sprawie terminu wypłaty diet radnych złożyła podinspektor o treści: *„W nawiązaniu do zapisu zawartego w Uchwale Nr XLI/216/2021 z dnia 16 grudnia 2021 r. oraz w Uchwale Nr V/21/2024 z dnia 25 lipca 2024 r., stanowiącego, iż diety miesięcznie wypłacane są „ po zakończeniu każdego miesiąca, w terminie do 5 dnia miesiąca następnego", uprzejmie wyjaśniam, że skoro radny wykonał swoje obowiązki w danym miesiącu (udział w sesjach, komisjach), to wypłaty realizowane w ostatnich dniach miesiąca, za który dieta przysługiwała, wynikały z przyjętej praktyki usprawnienia obiegu dokumentów. Wcześniejsza realizacja wypłat przyczynia się przede wszystkim do zachowania terminowości, jak i ogranicza ryzyko opóźnień w przypadku wystąpienia dni wolnych od pracy. Stosowanie tej praktyki pozwala zakończyć obsługę finansowo-księgową danego miesiąca w ramach jednego cyklu rozliczeniowego. Zapis w Uchwale wskazuje jedynie termin maksymalny wypłaty, nie zastrzegając, że wypłata nie może nastąpić wcześniej, dotychczas interpretowano ten zapis, jako dopuszczający realizację wypłat pod koniec danego miesiąca".*

Przedstawiając Panu Wójtowi ustalenia kontroli, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu wnosi o ich wykorzystanie w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości oraz usprawnienia gospodarki finansowej Gminy Szczytniki, w tym poprzez realizację poniższych wniosków pokontrolnych.

1. Zobowiązać Skarbnika i służby finansowe do wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz do przestrzegania zasad zawartych w:
   - ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483),
   - ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, ze zm.),
   - rozporządzeniu Ministra Finansów i Rozwoju z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342, ze zm.),

   a w szczególności:
   1) zaktualizować obowiązującą w jednostce dokumentację opisującą zasady (politykę) rachunkowości w zakresie ujmowania w księgach rachunkowych wpłat na poczet należności Gminy Szczytniki dokonywanych za pomocą terminala płatniczego, stosownie do art. 10 ust. 2 w związku z ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz § 20 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia,
   2) koszty związane z danym rokiem obrotowym ujmować w księgach rachunkowych tego roku niezależnie od terminu ich zapłaty, stosownie do art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości,
   3) dokonywać „zamknięcia miesiąca" w księgach rachunkowych w rozumieniu wynikającym z art. 25 ustawy o rachunkowości,
   4) opłaty za dzierżawę terminala płatniczego w ramach programu Polska Bezgotówkowa, dokumentowane wpływającymi do Urzędu Gminy Szczytniki fakturami, ewidencjonować w księgach rachunkowych jednostki na stronie Wn konta 402 „Usługi obce" oraz za stronie Ma konta 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami", następnie zapłatę tych opłat przez Fundację Polska Bezgotówkowa w ramach dofinansowania księgować zapisem: na stronie Wn konta 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami" oraz na stronie Ma konta 760 „Pozostałe przychody operacyjne", stosownie do art. 4 ust. 2, art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości w związku z § 26 ust. 2 rozporządzenia oraz

zasadami funkcjonowania wskazanych kont opisanymi w Planie kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych będącym załącznikiem nr 3 do rozporządzenia,

5) do ksiąg rachunkowych danego miesiąca wprowadzać, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym miesiącu, zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości w związku z § 26 ust. 2 rozporządzenia oraz art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości,
6) przestrzegać zasad funkcjonowania kont opisanych w Planie kont dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącym załącznik nr 2 do rozporządzenia i w Planie kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych stanowiącym załącznik nr 3 do rozporządzenia oraz przyjętych przez Wójta Gminy Szczytniki zasadach (polityce) rachunkowości:
   a) w księgach rachunkowych budżetu Gminy:
      - udziały w dochodach budżetowych ujmować na koncie 224 „Rozrachunki budżetu”,
      - zapewnić aby konto 909 „Rozliczenia międzyokresowe” wykazywało salda zgodne ze stanem faktycznym; konto może wykazywać saldo Wn i Ma,
      - ewidencję konta 902 „Wydatki budżetu” prowadzić zgodnie ze stanem rzeczywistym wynikającym ze sprawozdań jednostkowych Rb-28S z wykonania wydatków budżetowych jednostek podległych, przestrzegając zasad funkcjonowania tego konta,
      - na koncie 901 „Dochody budżetu” księgować dochody budżetowe wykonane przez podległe jednostki na podstawie ich sprawozdań jednostkowych Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych,
   b) w księgach rachunkowych jednostki - Urząd Gminy Szczytniki:
      - dochody jednostki klasyfikować według rozdziałów zgodnie z Klasyfikacją rozdziałów będącą załącznikiem nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 513, ze zm.),
      - ewidencję konta 130 prowadzić według zasad zapewniających prawidłowe dane do sporządzania sprawozdań Rb-27S z wykonania dochodów Urzędu Gminy Szczytniki, stosownie do przepisów określonych w załączniku nr 38 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 stycznia 2025 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 133),
      - ewidencję szczegółową do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” prowadzić według dłużników i podziałek klasyfikacji budżetowej,
      - zaprzestać ujmowania wynagrodzeń członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki”,
      - wynagrodzenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ujmować na koncie 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”,
      - zaangażowanie wydatków ewidencjonować na koncie pozabilansowym 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” w dniu jego powstania na podstawie zawartych umów, decyzji i innych postanowień, których wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w roku bieżącym, stosownie do zasad funkcjonowania tego konta opisanych w Planie kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych będącym załącznikiem nr 3 do rozporządzenia
7) księgi rachunkowe prowadzić rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie, stosownie do art. 24 ust. 1 ustawy o rachunkowości,

8) przestrzegać obowiązku wykazania w sprawozdaniach kwot zgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, stosownie do § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 stycznia 2025 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 133),
9) stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy. Zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmować w księgach rachunkowych i wykazywać w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną, stosownie do art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości,
10) należności oraz udziały w kapitale zakładowym spółki prawa handlowego inwentaryzować drogą uzyskania od kontrahentów potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic, stosownie do art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości.

2. Przy sporządzaniu sprawozdań budżetowych przestrzegać przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 stycznia 2025 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 133), a w szczególności:
   1) sprawozdanie Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych Gminy Szczytniki sporządzać rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, stosownie do § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej,
   2) w sprawozdaniu Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych Gminy Szczytniki wykazać kwoty zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, stosownie do § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej,
   3) w sprawozdaniu Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych Gminy Szczytniki wykazywać stan środków na rachunku budżetu Gminy Szczytniki na podstawie dowodów bankowych, stosownie do § 20 ust. 1 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego będącej załącznikiem nr 38 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

3. Opracować i przedłożyć Radzie Gminy Szczytniki w celu podjęcia projekt uchwały w sprawie trybu i szczegółowych warunków zwolnień od podatku rolnego gruntów gospodarstw rolnych, na których zaprzestano produkcji rolnej stosownie do art. 12 ust. 9 w związku z ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1176, ze zm.),

4. Zwiększyć nadzór i kontrolę nad systemem wymiaru, poboru, ewidencji i egzekucji dochodów podatkowych. Stosować przepisy:
   – ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2025 r. poz. 111, ze zm.),
   – ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2025 r. poz. 132, ze zm.),

   a w szczególności:
   1) rozważyć możliwość przeprowadzenia kontroli podatkowych na podstawie art. 281 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa celem sprawdzenia, czy kontrolowani wywiązują się z obowiązków wynikających z przepisów prawa podatkowego,
   2) przypisu podatków rolnego i od nieruchomości od osób fizycznych ustalanych decyzjami organu podatkowego dokonywać na szczegółowych kontach podatników pod

datą doręczenia decyzji, stosownie do art. 21 § 1 pkt 2 w związku z art. 5 ustawy Ordynacja podatkowa, art. 212 ustawy Ordynacja podatkowa oraz § 3 pkt 1 w związku z § 4 ust. 1 pkt 2 oraz § 2 ust. 1 pkt 3, 10, 12 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375),

3) w przypadku niezłożenia informacji lub deklaracji podatkowych przez zobowiązanych do tego podatników, bądź wątpliwości co do poprawności złożonych informacji lub deklaracji, podejmować bez zbędnej zwłoki stosowne działania, zgodnie z przepisami ustawy Ordynacja podatkowa, mając na uwadze, że zgodnie z art. 274a § 1 ustawy Ordynacja podatkowa organ podatkowy może zażądać złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji lub sprawozdania finansowego lub wezwać do ich złożenia, jeżeli nie zostały złożone mimo takiego obowiązku.
   W przypadku, gdy podatnik mimo wezwania nie złożył informacji podatkowej, wszczynać postępowanie podatkowe na podstawie art. 165 ustawy Ordynacja podatkowa w celu ustalenia wysokości zobowiązania podatkowego,
4) rzetelnie przeprowadzać czynności sprawdzające formalną poprawność składanych przez podatników deklaracji DT-1 na podatek od środków transportowych w zakresie danych wykazanych w formularzu DT-1/A będącym załącznikiem nr 2 do z rozporządzenia Ministra Finansów z dnia z dnia 13 grudnia 2018 r. w sprawie wzoru deklaracji na podatek od środków transportowych (Dz. U. z 2018 poz. 2436),
5) systematycznie i niezwłocznie podejmować czynności zmierzające do zastosowania środków egzekucyjnych w stosunku do dłużników, zgodnie z art. 6 § 1 ustawy postępowaniu egzekucyjnym w administracji w związku z § 3 pkt 1 lit. a oraz § 5 pkt 1 lit. a rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 23 lutego 2024 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz.U. z 2024 r. poz. 316).
   Korzystać z możliwości zabezpieczenia zaległości w trybie i sposób określony w ustawie Ordynacja podatkowa - art. 33 i następne, aby nie dopuścić do przedawnienia zaległości.

5. Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży wydawać na czas oznaczony nie krótszy niż 4 lata, stosownie do przepisu art. 18 ust. 9 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151).

6. Wpływającą do Urzędu Gminy korespondencję umieszczać w rejestrze przesyłek, stosownie do § 40 ust. 1 w związku z ust. 3 Instrukcji kancelaryjnej będącej załącznikiem nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. z 2011 r. Nr 14, poz. 67) oraz na nośniku papierowym przesyłki umieszczać pieczęć wpływu, zgodnie z § 42 ust. 2 w związku z § 7 pkt 6 Instrukcji kancelaryjnej.

7. Wynagrodzenie przysługujące inkasentom wyznaczonym przez Radę Gminy Szczytniki do poboru podatku naliczać i wypłacać w wysokości określonej uchwałą Rady Gminy Szczytniki.

8. Zmiany inkasentów wyznaczonym do poboru podatku dokonywać w drodze uchwały Rady Gminy Szczytniki stosownie do art. 28 ust. 4 w związku z art. 9 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2025 r. poz. 111, ze zm.), art. 6 ust. 12 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 707), art. 6b

ustawy z 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1344), art. 6 ust. 8 ustawy z 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 176).

9. W toku wykonywania budżetu przestrzegać przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483), a w szczególności:
   1) wydatków dokonywać w terminach wynikających z zaciągniętych wcześniej zobowiązań, stosownie do art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych,
   2) wydatki ponosić na cele, w wysokościach i w terminach ustalonych w uchwale budżetowej i planie finansowym, stosownie do art. 44 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych, mając na uwadze, że, zgodnie z:
      a) art. 52 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, kwoty wydatków ujęte w budżecie i planie finansowym stanowią nieprzekraczalny limit,
      b) art. 254 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, dokonywanie wydatków następuje w granicach kwot określonych w planie finansowym, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem.

10. Przy przyznawaniu dodatków specjalnych przestrzegać art. 36 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1135) oraz postanowień Regulaminu wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych w Urzędzie Gminy Szczytniki przyjętego zarządzeniem nr 19/2018 Wójta Gminy Szczytniki z dnia 15 czerwca 2018 r. w sprawie Regulaminu wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych w Urzędzie Gminy w Szczytnikach, a w szczególności:
    1) zaprzestać przyznawania w sposób ciągły dodatku specjalnego poprzez jego ponawianie na kolejne 12-miesięczne okresy, jako stanowiące obejście postanowień Regulaminu wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych w Urzędzie Gminy Szczytniki oraz naruszające istotę okresowego przyznania dodatku specjalnego określoną w art. 36 ust. 5 ustawy o pracownikach samorządowych,
    2) dodatki specjalne przyznawać na czas określony nie dłuższy niż 12 miesięcy zgodnie z § 12 ust. 3 Regulaminu wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych w Urzędzie Gminy Szczytniki,
    3) w pismach przyznających dodatek specjalny zamieszczać uzasadnienie przyznania dodatku,
    4) dodatki specjalne przyznawać w wysokości nieprzekraczającej 40% wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego lub w wysokości nieprzekraczającej 50% wynagrodzenia zasadniczego w przypadku gdy pracownik nie ma przyznanego dodatku funkcyjnego zgodnie z § 12 ust. 6 Regulaminu wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych w Urzędzie Gminy Szczytniki.

11. Wszelkich czynności prawnych powodujących powstanie zobowiązań pieniężnych dokonywać przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy lub osoby przez niego upoważnionej, zgodnie z art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153).

12. Egzekwować od pracowników Urzędu Gminy Szczytniki rozliczenia kosztów zagranicznych podróży służbowych zgodnie z § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 2190).

Wypłacać pracownikom Urzędu Gminy Szczytniki zaliczkę na niezbędne koszty podróży zagranicznej, w wysokości wynikającej ze wstępnej kalkulacji tych kosztów, stosownie do § 20 ust. 1 rozporządzenia.

13. Dochody uzyskane z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczać na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii oraz zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, w której mowa w art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, zgodnie z art. $18^2$ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151, ze zm.).

14. Realizację zadań w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym powierzać podmiotom spoza sektora finansów publicznych i niedziałającym w celu osiągnięcia zysku, prowadzącym działalność statutową w danej dziedzinie, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338), w szczególności w drodze otwartego konkursu ofert, o którym mowa w art. 13 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

15. Przy realizacji Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Szczytniki zapewniać całodobową opiekę weterynaryjną w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt zgodnie z art. 11a ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1580 ze zm.).

16. W zawieranych umowach określać maksymalną wysokość wynagrodzenia (zobowiązania) za wykonanie przedmiotu umowy w okresie jej realizacji. Umożliwi to kontrolę wysokości zaciągniętych zobowiązań z planem finansowym jednostki w okresie realizacji umowy zgodnie z art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483).

17. Klasycznych zamówień publicznych o wartości poniżej kwoty 130.000 zł udzielać zgodnie z zarządzeniem nr 6/2025 Wójta Gminy Szczytniki z dnia 11 lutego 2025 r. w sprawie ustalenia Regulaminu udzielania zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej kwoty 130.000 zł netto.

18. Rzetelnie rozliczać udzielone z budżetu Gminy Szczytniki dotacje celowe, uwzględniając art. 126 w związku z art. 251-253 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483), a w szczególności:
    1) dokonywać rzetelnej weryfikacji składanych sprawozdań i rozliczeń, w przypadku stwierdzenia uchybień wzywać beneficjentów do złożenia wyjaśnień zgodnie z zawartymi umowami,
    2) w przypadku wykorzystania dotacji niezgodnie z zawartymi umowami, ustalać wysokość dotacji podlegającej zwrotowi,
    3) w celu zapewnienia funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, w przepisach wewnętrznych rozważyć określenie dokumentu, który będzie stanowił podstawę do zaewidencjonowania operacji rozliczenia dotacji w księgach rachunkowych oraz uznania dotacji za rozliczoną.

19. Przedłożyć Radzie Gminy Szczytniki projekt uchwały w sprawie programu współpracy Gminy Szczytniki z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w celu uchwalenia zgodnie z art. 5a ust. 1 ustawy z dnia z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz.1338, ze zm.).

20. Przestrzegać przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. 2024 r. poz. 1320), a w szczególności:
    1) wartość zamówienia publicznego ustalać z należytą starannością stosownie do art. 28 ustawy Prawo zamówień publicznych,
    2) wartość zamówienia publicznego na usługi powtarzające się ustalać zgodnie z zasadami określonymi w art. 35 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych,
    3) zaprzestać szacowania wartości zamówienia publicznego w taki sposób, aby uniknąć stosowania przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych w związku z przekroczeniem przez wartość zamówienia progu unijnego dla zamawiającego będącego jednostka samorządu terytorialnego, co narusza art. 29 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych,
    4) zaprzestać dokonywania wydatków publicznych niewynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, stosownie do art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483),
    5) zaprzestać zmian umowy o udzieleniu zamówienia publicznego z naruszeniem warunków określonych w art. 455 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych.

21. Doprowadzić do zgodności z przepisami prawa realizację usługi zagospodarowania odpadów komunalnych.

22. Przy gospodarowaniu gminnym zasobem nieruchomości przestrzegać zasad określonych w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1145, ze zm.) a w szczególności:
    1) sporządzić plan wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości, zgodnie z przepisem art. 25 ust. 2 w związku z art. 23 ust. 1 pkt 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami,
    2) z urzędu dokonywać aktualizacji opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej, jeżeli wartość tej nieruchomości ulegnie zmianie, lecz nie częściej niż raz na 3 lata, stosownie do art. 77 ust. 1 w związku z ust. 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami,
    3) ustanowić trwały zarząd nieruchomości gminnych niezbędnych do działalności na rzecz jednostek organizacyjnych Gminy Szczytniki nieposiadających osobowości prawnej mając na uwadze, że stosownie do art. 44 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami z wnioskiem o ustanowienie trwałego zarządu występuje jednostka organizacyjna,
    4) w zakresie zawierania umów dzierżawy i najmu nieruchomości będących własnością Gminy Szczytniki, przed zawarciem umów najmu sporządzać i podawać do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem zgodnie z art. 35 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

23. Dostosować postanowienia uchwały nr XI/57/2011 Rady Gminy Szczytniki z dnia 30 sierpnia 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad, sposobu i trybu umarzania, odraczania terminów płatności, rozkładania na raty należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny przypadających Gminie Szczytniki i jej jednostkom podległym, warunków dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga będzie stanowić pomoc

publiczną oraz wskazania organów uprawnionych do udzielania ulg do zmian wprowadzonych w dniu 28 kwietnia 2017 r. w art. 59 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483).

24. Zobligować dyrektorów instytucji kultury Gminy Szczytniki do sporządzania planów finansowych zgodnie z art. 30 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483).

25. Diety radnych wypłacać w terminie określonym w uchwale nr V/21/2024 Rady Gminy Szczytniki z dnia 25 lipca 2024 r. w sprawie ustalenia zasad i wysokości diet dla radnych Gminy Szczytniki, tj. po zakończeniu każdego miesiąca.

O sposobie wykonania wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, należy zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych powiadomić Regionalną Izbę Obrachunkową w Poznaniu, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie. Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżeń w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniami.

Otrzymuje do wiadomości:
Rada Gminy Szczytniki